

An Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí

Tuarascáil Bhliantúil

2009

national consumer agency
gníomhaireacht náisiúnta tomhaltóirí

Clár Ábhair

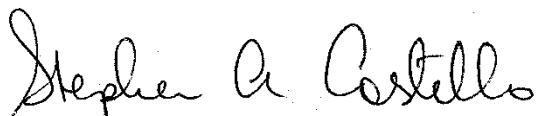

RÉAMHRÁ	Leathanach 3
RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH	Leathanach 4
RÁITEAS AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH	Leathanach 5
BOILL AN BHOIRD AGUS FEIDHMEANNAIGH SHINSEARACHA	Leathanach 11
COLÚN A HAON – FEIDHMIÚ	Leathanach 12
COLÚN A DÓ – TAIGHDE AGUS TACAÍOCHT GHNÍOMHACH	Leathanach 28
COLÚN A TRÍ – FAISNÉIS AGUS MEABHRAÍOCHT	Leathanach 37
RIALACHAS CORPARÁIDEACH	Leathanach 46
AGUISÍNÍ	Leathanach 49

Réamhrá

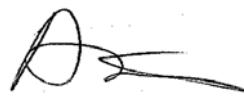
Bunaíodh an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí ar 1ú Bealtaine 2007. Leagann an Tuarascáil Bhliantúil seo amach imeachtaí na Gníomhaireachta don tréimhse 1ú Eanáir go 31ú Nollaig 2009.

Tá áthas ar an mBord an Tuarascáil Bhliantúil den bhliain 2009 a chur faoi bhráid an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta de réir míre 22 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007.

Stephen Costello

Cathaoirleach

Ann Fitzgerald

Príomhfheidhmeannach

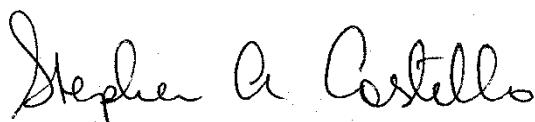
Ráiteas an Chathaoirligh

Chruthaigh an turnamh eacnamaíoch ar na mallaibh go leor dúshlán do thomholtóirí in Éirinn. Chuir coinníollacha níos gairge trádála iallach ar mhiondíoltóirí cuairt a thabhairt arís ar a gcuid tairiscintí a fhad agus a chiallaigh an caillteanas post agus an brú anuas ar ioncam an teaghlaigh go bhfuil tomholtóirí á saighdeadh chun a gcúrsaí airgeadais agus a nósanna caiteachais a scrúdú ar bhealach níos grinne ná mar a rinne siad le deich mbliana anuas. Deir an tseanphisreog 'gur olc an ghaoth nach séideann maith do dhuine éigean' ach bliain dheacair a bhí in 2009 don phobal gnó agus do phobal na dtomholtóirí araon agus sheas an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí i mbéal na doiminne.

Lean an Ghníomhaireacht uirthi ag díriú go tréan ar chothrom na féinne a thabhairt do thomholtóirí sa bhliain 2009 agus aschuir shuntasacha ó pheirspictíocht na gcleachtas tráchtála agus na gcumarsáidí tomholtóra araon. Tá reachtaíocht chun éifeacht a thabhairt don mhalgamú ceaptha leis an Údarás um Iomaíocht arna dréachtú ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Nuálaíochta. Tá sé seo aimhréiteach. I Meitheamh 2009 d'fhógair an tAire Airgeadais go ndéanfaí feidhmeanna Faisnéise agus Oideachais an tomholtóra de chuid an Rialaitheora Airgeadais a iomlánú le tarchur tomholtóra níos leithne an GNT agus ghéaraigh ar an bpleanáil ghníomhach don iomlánú in imeacht na bliana. Tháinig aistriú tosaigh na bhfeidhmeanna in éifeacht ar 1ú Márta 2010 agus tá sineirgí luatha inmheánacha curtha i gcrích cheana féin.

I ráiteas an Chathaoirligh agam don bhliain 2008, luaigh mé cúinsí deacra eacnamaíocha na ré agus thagair mé do na dúshláin a chuireann roinnt de na cinntí iarmhartacha Rialtais a bhaineann le ceisteanna cuíchóirithe na hearnála poiblí agus dílárnaithe faoi deara. Bhí na cúrsaí seo ag dul i bhfeidhm go suntasach ar an nGníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí isteach sa bhliain 2009. Níor fuasclaíodh go dtí lár na bliana deacraí maidir le hacmhainniú na Bainisteoireachta Sinsearaí ag eascairt as an bhfógra ar Bhuiséad na bliana 2008 faoi aisiompú athshuíomh pleánálte na Gníomhaireachta go Corcaigh, a fhad agus a d'fhág deacraí níos leithne foirne nár bh fhéidir leis an earcaíocht nua nó an t-ath-imlonnú ó áit eile an neamhfhreastal nádúrtha foirne a chuíteamh. Agus an scéal amhlaidh chuir an Ghníomhaireacht i gcrích leibhéal ard aschuir a bhí inmholtá agus bhí a héifeacht chomh suntasach céanna ar na leibhéal ríláidre aitheantaí phoiblí faoi mar a thomhasann an taighde margáiochta.

Chríochnaigh an Ghníomhaireacht an bhliain 2009 go suairc agus pleán oibre tathagach don bhliain 2010 aici agus dóchas mór aici d'fhaoiseamh éigean ón mbrú foirne a bhí á ciapadh óna bunú. Ba mhaith liom mo bhúiochas a chur in iúl don POF Ann Fitzgerald agus dá foireann uile don rannchuidiú a thug siad do thírdhreach an tomholtóra Éireannaigh faoi na cúinsí deacra eacnamaíocha seo agus guim gach rath orthu don bhliain atá romhainn.

Stephen Costello

Cathaoirleach

An Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí

Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh

Chomharthaigh an bhliain 2009 cor tábhachtach do na tomholtóirí in Éirinn. A fhad agus a chonacthas cúinsí tástálacha eacnamaíocha ar an státse domhanda dhearbaigh imeachtaí na bliana 2009 scála agus éifeacht fhadtéarmach dhealraitheach an turnaimh d'Éirinn agus impleachtaí sollúnta fairis. Tháinig dúshláin nua chun cinn i dtírdhreach an tomholtóra – ghéill glamaireacht na scipéad gnóthach slí do shruth stuama de ghuthanna imníocha faoi mar a streachail tomholtóirí chun fiacha troma a mhaoiniú, faoi mar a chomhraig siad chun a bpoist a chosaint agus faoi mar a lorg siad luach níos f barr in iarracht chun tíos a bhaint as an Euro.

I rith an ama seo, agus in ainneoin deacrachtaí leanúnacha fairne, lean an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí uirthi ag díriú ar chothrom na féinne a sholáthar do thomholtóirí. Ghéaraigh ar luas na hoibre forfheidhmithe den Ghníomhaireacht agus bhí sraith de bhuanna suntasacha i rith na bliana. Chuaigh an phleanáil do fhreagrachtaí nua ar aghaidh, ar luasanna malartacha áfach, ag eascairt as an malgamú fógartha leis an Údarás um lomaíocht agus ionlánú feidhmeanna Faisnéise agus Oideachais an Tomholtóra de chuid an Rialaitheora Airgeadais. Comhlánaíodh an dara ceann díobh seo agus tháinig sé in éifeacht ón 1ú Márta 2010.

Bliain chorraitheach a bheidh i 2010 don Ghníomhaireacht de réir cosúlachta. Táimid meabhrach i gconaí go gcaithimid ár n-uallmhian a chur faoi réir ár gcumais faoi na cúinsí deacra láithreacha. Chuige seo beidh dea-thoradh ar ár dtaithí fhorásach i bhfeidhmiú ár gcumhachtaí faoin Acht um Chosaint Tomholtóirí agus leanaimid orainn ag soláthar na dtorthaí is f barr do na tomholtóirí in Éirinn.

COSAINT NA TOMHALTÓIRÍ

Glacann an Ghníomhaireacht cur chuige priacalbhunaithe i leith an fhorfheidhmithe, ag díriú a cuid acmhainní i limistéir ina motháonn sí go bhfuil an acmhainn is mó don díobháil tomholtóra nó áit ar tháinig ceist tomholtóra ar cuid imní í chun cinn.

De bhreis ar obair fhorfheidhmithe fhócasaithe dírithe ar fheidhmiú na gcumhachtaí faoin Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007 nó d'fhonn cásanna a thionscnamh sa chúirt, seolann an Ghníomhaireacht freisin clár rollta de Bhilitzeanna Comhlíontachta ag díriú ar thrádálaithe a tháinig ar a n-iúl bealach na ngearán tomholtóirí lena n-áirítéar seiceálacha comhlíontachta faoi thuairim ‘ar an láthair’ os coinne réimse de reachtaíocht ábhartha. I rith na bliana 2009, beartaíodh trí cinn de bhilitzeanna comhlíontachta - i mí Aibreán, mí Meán Fómhair agus mí na Samhna – agus tugadh cuairt ar 424 áitreabh trádála trasna earnálacha miondíola éagsúla.

Éilíonn mír 86 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 ar an nGníomhaireacht ‘Liosta Cosanta Tomhaltóirí’ (LCT) a choinneáil le mionsonraí na dtrádálaithe ar beartaíodh gníomhartha forfheidhmithe ina n-éadan. Is féidir go bhfoilseoidh an Ghníomhaireacht mionsonraí den liosta seo in aon fhoirm a mheasann sí a bheith iomchuí.

Foilsíodh dhá atriall den LCT i rith na bliana 2009 ag cuimsiú imeachaí forfheidhmithe na Gníomhaireachta, an chéad cheann in lúil 2009 agus an dara ceann i bhFeabhra 2010. Ón mbliain 2010 foilseofar an liosta seo uair amháin in aghaidh sé mhí ag cuimsiú na dtréimhsí Eanáir go Meitheamh agus lúil go Nollaig.

Faoi chumhactaí reachtúla na Gníomhaireachta, seirbheáladh iad seo a leanas sa bhliain 2009:

3 Gealltanás; dá bhíthin sin má tá údar ag an nGníomhaireacht a chreidiúint go bhfuil trádálaí rannpháirteach i ggníomh nó i gcleachtas toirmiscthe, is féidir go lorgfaidh sí agus go bhfaighidh sí Gealltanás foirmiúil i scríbhinn go ndéanfaidh an trádálaí de réir riachtanais an Acharta. Bíonn i gceist leis seo go hiondúil gealltanás a thabhairt go scoirfear den chleachtas goilliúnach agus go gcúiteofar tomhaltóirí a ndeachaigh sé chun dochair dóibh.

32 Fógraí Comhlíontachta; dá bhíthin sin cumhactaítear oifigeach údaraithe den Ghníomhaireacht faoin Acht chun Fógra Comhlíontachta a eisiúint chuig trádálaí (a bhfuil sé dár leis/léi ag déanamh nó ag gabháil do nó a rinne nó a ghabh do ghníomh nó cleachtas toirmiscthe) ag ordú don trádálaí chun an sárú a leigheas. Tá 14 lá ag an trádálaí chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra sa Chúirt Dúiche. Mura ndéantar achomharc meastar gur tháinig an fógra in éifeacht. Tá an mhainneachtain chun déanamh de réir an fhógra chomhlíontachta ina choir faoin Acht. Áiríonn samplaí de chaingne ar tháinig eisiúint na bhFógraí Comhlíontachta dá mbarr sa bhliain 2009 praghanna a mhuirearú atá níos airde ná praghanna na dtáirgí tomhaltóra, earraí grósaeireachta den chuid is mó; trí dheoch truaillmheasctha a dhíol agus trí fhógraíocht mhíthreorach i ndáil le díol gluaisteán ar an idirlíon.

1 Ordú Toirmisc; dá bhíthin sin faoi mhír 71 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 is féidir le duine ar bith lena n-áirítear an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí iarratas a chur isteach chuig na Cúirteanna Cuarda nó na hArdchúirteanna le haghaidh ordú ag toirmeasc trádálaí nó duine ar ghníomh nó cleachtas tráchtala toirmiscthe a dhéanamh nó gabháil dó. Agus an tOrdú Toirmisc á dhéanamh an Chúirt d’fhorchur téarmaí agus coinníollacha a mheasann sí a bheith iomchuí, lena n-áirítear ceangaltais ar an trádálaí chun ráitis cheartaitheacha a fhoilsiú ar a chostas féin.

Fuarthas an tOrdú Toirmisc a daingníodh i rith 2009 in éadan comhlacht troscáin. Bhí imeachaí os comhair na gcúirteanna i ndáil le cás eile ag deireadh na bliana agus daingníodh Ordú Toirmisc sa chás seo go luath sa bhliain 2010.

54 Fógra um Íocaíocht Seasta; dá bhíthin sin tá sé de chumhacht ag an nGníomhaireacht, faoi mhír 85 den Acht, chun Fógraí um Íocaíocht Seasta a eisiúint chuig trádálaithe i leith sáruithe ar reachtaíocht taispeánta na bpraghanna. Tá pionós seasta €300 i bhfeidhm do gach fógra a eisítear agus ní mór é seo a íoc taobh istigh de 28 lá. Mura n-éiríonn leis an trádálaí an pionós a íoc taobh istigh den teorainn

reactúil ama, an GNT do thionscnamh imeachtaí ionchúisimh. Eisíodh Fógraí um íocaíocht Seasta i gcásanna inar mheas an Ghníomhaireacht nach raibh na trádálaithe ag déanamh de réir reachtaíocht taispeánta na bpraghsanna. Cuireadh na 54 fógra seo sa siúl a bhain le 52 trádálaí éagsúla.

Fara na gníomhartha Forfheidhmithe seo, rinne an Ghníomhaireacht seisear trádálaí a ionchúiseamh go rathúil i rith 2009 – bhain ceithre cinn de na hionchúisimh seo le sáruithe taispeánta praghsanna, bhain ceann amháin le díol gluaiosteáin a ndearnadh crioscaíl ar an gclog agus ceann eile a bhain le sáruithe d'ídirghabhálaí creidmheasa ar an Acht um Chreidmheas do Thomholtóirí.

A fhad agus a chomharthaíonn imeachtaí forfheidhmithe na Gníomhaireachta cleachtadh tábhachtach de na cumhactaí reachtúla chun leas dlísteanaach an tomholtóra a chosaint, tá an GNT go láidir den tuairim gurb í an rannpháirtíocht leis an ngnó an modh is cothaithí chun timpeallacht iomaíoch trádála a bhunú a sholáthraíonn sochar don ghnó agus don tomholtóir araon. Dá réir sin, tá acmhainn suntasach arna treorú chun forálacha an Achta um Chosaint Tomholtóirí ag foráil don Ghníomhaireacht chun treoir a dhréachtú do thrádálaithe i ndáil le cleachtais tráchtála.

I ndiaidh cleachtadh comhairle poiblí sa bhliain 2008, d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht Treoirlínte don earnáil mhiondíola i ndáil le fógraíocht phromóisin na bpraghsanna agus ábhair bhainteacha eile i Meán Fómhair 2009. Tá na treoirlínte ceaptha chun éascaíocht a dhéanamh d'earnáil an mhiondíola agus í ag déanamh de réir riachtanais an Achta um Chosaint Tomholtóirí 2007 i ndáil le hiomad cleachtas míthreorach.

SÁBHÁILTEACHT AN TÁIRGE

I rith 2009 fuair an Ghníomhaireacht 1,500 ceist nó gearán go hachomair bealach Líne Chabhrach na dTomholtóirí i ndáil le hiomad ceisteanna sábháilteachta táirge. Díobh seo d'éiligh 336 imscrúdú uileghabhálach.

Is í an Ghníomhaireacht an pointe teagmhála Éireannach don chóras mear-mhalartaithe faisnéise ar an leibhéal Eorpach (RAPEX) i limistéar sábháilteachta an táirge. Sa bhliain 2009, chuaigh 96 aisghairm i bhfeidhm ar an margadh Éireannach agus tionscnaíodh 20 díobh seo in Éirinn. Bhí iarrachtaí na Gníomhaireachta go suntasach maidir le priacal nimhithe na monocsaíde carbóin a bhaineann le cócaireáin Gháis roghnaithe (LPG) a bhí ar díol cheana féin ar an margadh Éireannach. Seoladh feachtas ar na meáin ar fud na tíre chun meabhraíocht an phobail a mhéadú sa cheathrú ráithe de 2009. Scríobh an Ghníomhaireacht freisin chuig gach miondíoltóir ar leo na cócaireáin mháchaileacha ag éileamh go ndéanfaí gach iarracht réasúnta chun na custaiméirí a aithint. De bhreis ar sin, scríobh an Ghníomhaireacht go díreach chuig na tomholtóirí de bhrí gurbh é cleachtadh na ndéantúsóirí/allmhaireoirí go raibh roinnt tomholtóirí ag cur ina n-aghaidh.

SUIRHÉITHE PRAGHSANNA

Sheol an Ghníomhaireacht 6 suirbhé phraghais Ghrósaeireachta ón gcéad treoirshuirbhé aici i lár na bliana 2007. Thar an tréimhse chéanna bhí an Ghníomhaireacht ag rianú claonadh na dtomholtóirí chun siopadóireacht timpeall do tháirgí grósaeireachta agus eile agus do sheirbhísí, bealach a taighde mhargaidh dhébhliantúil.

Foilsíodh dhá shuirbhé phraghais ghrósaeireachta ar mhórchóir ag cuimsiú earraí brandálte agus féinbhranda i bhFeabhra agus in Iúil 2009. Léirigh breithiúnas an tsuirbhé dheireanaigh seo go raibh iomaíocht suntasach ar an margadh brandáilte, agus an bhearna idir an ilsiopa is saoire agus is daoire ag leathnú go 4%, an bhearna is mó a chonacthas in aon suirbhé de chuid na Gníomhaireachta go nuige seo. Ag am an fhoilsithe, luaigh an Ghníomhaireacht gur léiriú a bhí anseo, dár léi féin, ar leibhéal níos mó na praghsála iomaíche a bhí infhaighte do thomholtóirí a bhí sásta siopadóireacht timpeall.

I rith na dtréimhsí céanna suirbhé, shroich toilteanas na dtomholtóirí chun siopadóireacht timpeall buaic 75% i lár na bliana ach thit sé siar roimh dheireadh na bliana go 67%. A fhad agus gur léiriú fós a bhí anseo ar an leibhéal maith fócais a bhí ag an tomholtóir ar luach, bhíothas imníoch roinnt faoi thionscnamh féidearthára na ‘tuirse meathlaithe’ agus daoine tuirseach de bheith ag iarraidh siopadóireacht timpeall agus ag cwlú isteach ar na seanchleachtais a oireann go maith do straitéisí praghsála na miondíoltóirí móra.

Tá an Ghníomhaireacht cinnte dearfa i gcónaí a riachtanaí atá sé don tomholtóir rochtain a fháil ar fhaisnéis phraghaschomparáide grósaeireachta cothrom le dáta. Dár linn, áfach, go bhfuil modheolaíocht nua níos éifeachtaí ag teastáil chun an fhaisnéis seo a sholáthar. Chun na críche seo, d’fhéach an Ghníomhaireacht i rith Fómhair/Geimhríd 2009 a bheith rannpháirteach leis na príomh-mhiondíoltóirí grósaeireachta sa tír d’fhoinn bunachar sonraí praghsanna ar líne a fhorbairt.

Ba shoiléir go tapaidh ón gcaibidlíocht seo nach gceadaíonn córais reatha phraghsála na miondíoltóirí soláthar dálaí praghais grósaeireachta atá mionsonraithe a ndóthain agus atá i bhformáid choiteann a bheadh fóinteach do thomholtóirí. Tá údar ag an nGníomhaireacht a chreidiúint, áfach, go bhfuil roinnt miondíoltóirí ag machnamh ar nó ag forbairt go gníomhach suímh idirlín siopadóireachta grósaeireachta, a chomhlánódh iad siúd atá á bhfeidhmiú cheana féin ag dhá cheann de na hilsíopaí, Tesco agus Superquinn. Má oibríonn líon a ndóthain de mhiondíoltóirí in Éirinn suímh idirlín ghrósaeireachta, tá an chosúlacht ann go bhforbrófar suíomh pragháschomparáide faoi thiomáint na tráchtála, ag tarraigte ar fhaisnéis ó na suímh idirlín seo. Déanfaidh an Ghníomhaireacht faireachán ar an dail seo. Mura n-eascaíonn fiontar tráchtála dá shórt in am is i dtráth, b’fhéidir go scrúdóidh an Ghníomhaireacht na roghanna do shuíomh dá shórt í féin.

Don bhliain 2010, déanfaidh an Ghníomhaireacht an cur chuige i leith a suirbhé phraghais Ghrósaeireachta a athnuachan. Dár linn gur cuireadh i gcrích leibhéal an-fheabhsaithe tréadhearcachta praghais ar an margadh grósaeireachta agus nach é cur chuige an tsuirbhé dhébhliantúil ar mhórchóir roimhe seo a thuilleadh an leithdháileadh is éifeachtaí ar acmhainní teoranta na Gníomhaireachta. Táimid anois ag seoladh suirbhéithe praghais grósaeireachta sonracha teascánbhunaithe ar bhonn níos minice in áit suirbhéithe débhliantúla ar mhórchóir. Anuas ar sin, tá pleánailte againn ár suirbhéithe praghais a leathnú, ag díriú ar réimse níos leithne de tháirgí tomholtóra agus seirbhísí.

IDIRGHABHÁLAITHE CREIDMHEASA

Thit líon na n-iarratas do cheadúnais Idirghabhálaí Creidmheasa go suntasach i rith 2009. Tá sé seo ag teacht go suntasach leis an meath i ndíol na ngluaisteán (príomhlimistéar do ghníomhaíocht an idirghabhálaí chreidmheasa), trádálaithe ag scor, agus comhdhlúthú de chuid na dtithe airgeadais.

TACAÍOCHT GHNÍOMHACH AGUS TAIGHDE

Beartaíonn an Gníomhaireacht taighde margaidh timthriallach ag tógáil pictiúir le himeacht ama d'iompraíocht agus taithí na dtomholtóirí ar an ngeilleagar Éireannach. Don bhliain 2009, tugadh isteach roinnt limistéar nua fócais, Buiséadadh Teaghlaigh agus Éifeacht an Mheathlaithe go suntasach.

D'aibhsigh taighde na Gníomhaireachta sa bhliain 2009, atá ionadaitheach ar bhonn náisiúnta, aistriú soiléir i dtreo airgead a shábháil agus luach níos fearr a lorg, agus 82% de thomholtóirí ag buiséadadhanois do chostas tí, tar éis gur athraigh 55% de cheannaitheoirí a n-iompraíocht siopadóireachta thar an mbliain; scair chosúil (53%) ag léiriú gur laghdaigh ar a n-ioncam a bheagán nó a mhórán i rith na bliana.; an scair chéanna de thomholtóirí ag baint leasa anois as promóisin agus tairiscintí speisialta agus beagnach 40% níos mó earraí lipéid phríobháidigh/féinbhranda.

An t-aistriú seo i dtreochtaí tomhaltais chiallaigh sé go raibh seoladh ghné idirlín ‘Luach don Tomholtóir’ de chuid na Gníomhaireachta i Mártá 2009 an-tráthúil. Dearadh Luach don Tomholtóir chun cabhrú le tomholtóirí chun na bealaí is fearr a aithint chun margadh níos fearr a dhéanamh ina gceannach tipiciúil ó ló go ló, gan a thabhairt orthu an chaoi a gcaitheann siad a saol a athrú.

Tá ar áireamh ar an roinn Luach don Tomholtóir den suíomh idirlín TomholtóirNaisc faisnéis agus leideanna chun aghaidh a thabhairt ar phríomhlimistéir chaiteachais an tomholtóra agus aithníonn sé gníomhartha do na tomholtóirí sin a dteastaíonn uathu na roghanna is fearr a ransú dá gcéim sa saol. Leathnaíodh é in imeacht na bliana 2009 agus tionscnaíodh mórrhionscadal gar do dheireadh na bliana chun feidhmiúlacht nua as an bpíosa a sholáthar chun cabhrú le tomholtóirí agus iad ag measúnú leibhéal a gcaiteachais trasna réimse catagóirí ábhartha caithimh tagarmharcálte in éadan tomholtóirí le próifíleanna inchomparáide. Tugadh an teideal oibre an Próifíleoir Buiséid Teaghlaigh ar an uirlis seo agus seoladh í mar ‘An Barainneoir’ ar 20 Mártá 2010.

Tionscnaíodh tionscadal taighde suntasach sa tríú ráithe de 2009 ag imscrúdú taithí an tomholtóra Éireannaigh i limistéar Réiteach Malartach an Aighnis. Tá an taighde seo sceidealta le foilsíú sa dara ráithe de 2010.

Choinnigh an Gníomhaireacht a fócas ar thacaíocht an tomholtóra agus rinneadh ionadaíocht ar a son i réimse de chleachtais chomhairle mar atá sonraithe in áit eile ar an tuarascáil seo.

FAISNÉIS AGUS MEABHRAÍOCHT

De bharr bacainní ar bhuiséad na fógraíochta, chuir an Gníomhaireacht fócas athnuaithe ar an CP agus ar dheiseanna promóisin a bhain le for-rochtain i rith 2009. Dhírig an Gníomhaireacht i rith na bliana ar limistéir ardspéise nó díobhála don tomholtóir mar fhócas d'imeachtaí CP. Bhain dó seo sruth seasta

d'agallaimh ar na meáin idir chraolta agus i gcló agus tá an Ghníomhaireacht anois bunaithe mar an chéad chalafort staid do na meáin maidir le ceisteanna a bhaineann leis an tomhaltóir.

Buaicphointe sonrach i rith na bliana 2009 ba ea cuimsiú na faisnéise, múnlaithe ar Chártaí mór-éilimh Chearta na gCeannaitheoirí de chuid na Gníomhaireachta, ar bhilleáil phoist dhá cheann de na príomhsholáthraithe leictreachais (BSL agus Bord Gáis Éireann) a d'fhág go raibh an deis ag beagnach gach teaghlaigh sa tir chun an fhasnéis tábhachtach seo bunaithe ar chearta an tomhaltóra a fháil. Tá socrutithe á ndéanamh do sholáthar na faisnéise cosúla do chustaiméirí Airtricity i rith na bliana 2010.

Tá Líne Chabhrach na dTomhaltóirí de chuid na Gníomhaireachta i gcónaí mar bhealach géibheannach inrochtana do na tomhaltóirí agus lean an obair ar aghaidh i rith 2009 d'fhoinn a chinntí go gcoimeádtar na leibhéal is airde seirbhíse custaiméara. Beartófar sa bliaín 2010 fócas athnuaithe ar mhianadóireacht sonraí na faisnéise maidir le gearán na dtomhaltóirí atá cláraithe tríd an Líne Chabhrach.

Forbraíodh cluiche nua bunaithe ar chearta an tomhaltóra, mar atá ShopSmart, dírithe ar dhaltaí scoile den dara leibhéal, le feidhmiú ar shuíomh idirlín an TomhaltóirNaics sa ráithe dheireanach den bliaín. Rinneadh é a réamhbhreathnú ag comhdháil Chumann Mhúinteoirí Staidear Gnó na hÉireann i mí na Samhna agus fuair sé ardmholadh.

Is é taithí idirlíonta na Gníomhaireachta go raibh curiarracht tráchta sa bliaín 2009, agus níos mó ná 350,000 cuairt trasna na trí phríomhshuíomh, www.consumerconnect.ie; www.nca.ie; www.consumerproperty.ie

Tairgeann iomlánú feidhm faisnéise agus oideachais an tomhaltóra de chuid an Rialaitheora Airgeadais an deis chun cuairt a thabhairt arís ar chur chuige fógraíochta na Gníomhaireachta don bliaín 2010 agus táthar ag súil le dul chun cinn sa limistéar seo go luath sa bliaín.

AN LÁRIONAD EORPACH DO THOMHALTÓIRÍ

I rith na bliana 2009, lean an Ghníomhaireacht uirthi ag comhchistiú an Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí (LET), in éineacht leis an gCoimisiún Eorpach. Cuireann an LET ar fáil faisnéis agus cabhair do thomhaltóirí Éireannacha atá ag fulaingt deacrachtaí thar lear agus do thomhaltóirí ó bhallaistait eile AE a bhfuil deacrachtaí acu le miondíoltóirí in Éirinn.

CONCLÚID

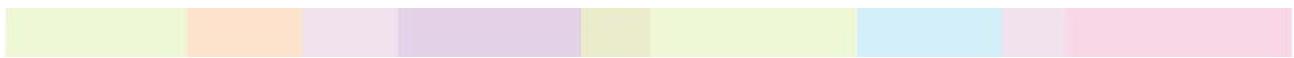
Ba mhaith liom mo bhúiochas a ghabháil le mo chomhleacaithe sa Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí as ucht a bhfoighne agus a dtiomantais i mbliain dúshláinach. Tá muinín agam go rachaidh na hathruithe a bhfuiltear ag súil leo don bliaín 2010 chun tairbhe na heagraíochta agus táim ag dréim le haghaidh a thabhairt orthu le chéile faoi mar a ascnaímid chun margadh cothrom a sholáthar do na tomhaltóirí.

Ann Fitzgerald

Príomhfeidhmeannach

An Gníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí

Baill an Bhoird agus Feidhmeannaigh Shinsearacha

BAILL AN BHOIRD

Stephen Costello – Cathaoirleach
Ann Fitzgerald – Príomhfheidhmeannach
Inez Bailey
Marie Barry-Ring
Pat Desmond
Eddie Hobbs (D'éirigh as 30 Aibreán, 2009)
Celia Larkin
Deirdre McDonnell
Nelius Moriarty
Robin O'Sullivan
Bill Prasifka
Edward Shinnick
Alex Schuster (D'éirigh as 30 Aibreán, 2009)

FEIDHMEANNAIGH SHINSEARACHA

Ann Fitzgerald – Príomhfheidhmeannach
Seán Murphy – Comhairleoir maidir le cúrsaí dlí
John Shine – Stiúrthóir na gCleachtaí Tráchtála
Maria Hurley – Stiúrthóir Taighde, Tacaíochta agus Cumarsáidí
Thomas Bourke – Rúnaí an Bhoird & Leas-Stiúrthóir na Seirbhísí Corparáideacha
Catherine Courage – Leas-Stiúrthóir na Tacaíochta & na gCumarsáidí
Fergal O' Leary – Oifigeach Sinsearach Taighde

Colún a haon: Forfheidhmiú

FORFHEIDHMIÚ PRIACALBHUNAITHE REACHTAÍOCHT NA dTOMHALTÓIRÍ

Tá cur chuige na Gníomhaireachta i leith fhorfheidhmiú reachtaíocht na dtomholtóirí ag forbairt i gcónaí. Táimid ag díriú ár n-acmhainní ar an gcumas forfheidhmithe a chuireann an tAcht um Chosaint Tomholtóirí ar fáil, a ndearnadh dlí de sa bhliain 2007, a uasmhéadú. Tá an cur chuige i leith an fhorfheidhmithe thírithe go príomha ar na limistéir sin ina bhféadfadh díobháil suntasach a bhaint don tomholtóir agus gan an réimse leathan de limistéir eile a bhfuil éifeacht acu ar leas na dtomholtóiri a ligean i ndearmad. De bhréis ar an Acht um Chosaint Tomholtóirí réamhluaithe, tá tarchur ag an nGníomhaireacht trasna níos mó ná 50 mír de reachtaíocht tomholtóra lena n-áirítear praghsáil mhiondíola; crioscaíl chloig; l-tráchtáil; téarmaí éagothroma arna bhforchur ag an ngnó; sábháilteach an táirge; cleachtais mhíthreoracha agus ceadúnú na n-idirghabhálaithe creidmheasa agus na ngeallghlacadóirí.

Tá súil againn go ndéanfaidh gnóthaí go hiomlán de réir an dlí tomholtóra agus go gcaithfidh siad leis na tomholtóirí go cothrom faoi mar ab ál leo go gcaithfí leo féin ina saol pearsanta mar thomholtóirí. Ní dhéanaimid aon dá leath d'ár ndúthracht agus sinn ag glacadh cur chuige tathagach i leith an fhorfheidhmithe nuair is gá agus táimid in ann anois an réimse leathan uirlisí forfheidhmithe atá ar áireamh ar an Acht um Chosaint Tomholtóirí a úsáid de bhréis ar an rogha chun ionchúismh a thionscnamh sna cúirteanna. Foilsíonn an Ghníomhaireacht Liosta Cosanta Tomholtóirí ar bhonn rialta, a aithníonn gnóthaí ar bheartaigh an Ghníomhaireacht gníomhartha forfheidhmiúcháin ina gcoinne.

RANNPHÁIRTÍOCHT LEIS AN NGNÓ

Tá fonn ar an nGníomhaireacht oibriú leis an ngnó chun a chinntíú go dtuigtear ina n-iomláine na riachtanais dleathacha i ndáil le cosaint an tomholtóra. Tá áthas orainn oibriú leis na comhlachtaí ionadaíochta agus go díreach leis an ngnó chun an dea-chleachtas a chothú agus chun a chinntíú go gcaitear le tomholtóirí go cothrom.

Cuireann an Ghníomhaireacht chun cinn freisin, socruithe idirchaidrimh le líon mór miondíoltóirí trasna iomad earnálacha miondíola. Cuireann sé seo ar fáil fóram fóinteach chun a bheith rannpháirteach leis an mbainisteoireacht sna gnóthaí seo agus chun aghaidh a thabhairt ní hamháin ar cheisteanna comhlíontachta ach freisin chun cleachtais ghnó eile a bhfuil éifeacht acu ar an tomholtóir a phlé.

Cuireann sé deis ar fáil freisin do na miondíoltóirí chun comhairle a lorg ó fhoireann na Gníomhaireachta ar ghnéithe de dhlí an tomhaltóra.

TREOIRLÍNTE FÓGRAÍOCHTA D'EARNÁIL AN MHIONDÍOLA

Forálann an tAcht um Chosaint Tomhaltóirí don Ghníomhaireacht chun treoir a dhréachtú do thrádálaithe i ndáil le cleachtais tráchtála. I ndiaidh chleachta comhairle poiblí sa bhliain 2008, d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht Treoirlínte don earnáil mhiondíola i ndáil le fógraíocht na bpromóisean praghais agus nithe gaolmhara eile i Meán Fómhair 2009.

Tá na Treoirlínte ceaptha chun an earnáil mhiondíola a éascú agus í ag déanamh de réir riachtanais an Achta Um Chosaint Tomhaltóirí 2007 i ndáil le hiomad cleachtas míthreorach trí:

- Cabhrú le trádálaithe chun léirthuisint níos fearr a bheith acu ar a ndualgais chun faisnéis neamhdhébhríoch a chur ar fáil do thomhaltóirí
- Soiléiriú a thabhairt ar ghnéithe áirithe den Acht agus
- Bonn a chur ar fáil do chur chuige níos cothroime agus ar mheá níos cothroime i leith na fógraíochta ar fud na hearnála

Má leanatar do na treoirlínte seo is cinnte go gcaithfidh na trádálaithe leis na tomhaltóirí ar bhealach cothrom agus nach mbeidh an fhógraíocht nó na promóisin míthreorach.

ROGHANNA FORFHEIDHMITHE

Ag eascairt as achtú an Achta um Chosaint Tomhaltóirí 2007, tá réimse uirlisí forfheidhmithe infhaichte don Ghníomhaireacht atá athchoimrithe thíos. I ndálaí ina bhfuil sáruithe ar an reachtaíocht bunaithe, féachann an Ghníomhaireacht le beartú ar an mbealach is iomchuí, de réir na gcúinsí, d'fhoinn a chinntíú go gcuirtear toradh éifeachtach i gcrích.

GEALLTANAIS

Má tá údar ag an nGníomhaireacht a chreidiúint go bhfuil trádálaí ag gabháil do ghníomh nó cleachtas toirmiscthe, an Ghníomhaireacht do lorg agus d'fháil Gealltanais fhoirmiúil i scríbhinn go ndéanfaidh an trádálaí de réir riachtanais an Achta. Gabhann in éineacht leis seo go hiondúil ceangaltais á thabhairt ag an trádálaí scor den chleachtas goillínach agus tomhaltóirí a ndeachaigh sé chun dochair dóibh a chúiteamh. Má mhainníonn an trádálaí Gealltanás a chur ar fáil nó má théann sé siar ar na téarmaí, tá

de chumhacht ag an nGníomhaireacht caingean dlí a thionscnamh lena mbainfeadh cur isteach chuig an gCúirt Chuarda nó an ArdChúirt le haghaidh Ordú Toirmisc nó ionchúiseamh a thionscnamh.

I rith na bliana 2009, fuarthas 3 Gealltanás san ionlán i ndáil le comhlachtaí sna hearnálacha spóirt, cóireála séarachais agus troscáin.

ORDUITHE TOIRMISC

Faoi Mhír 71 den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007, is féidir le duine ar bith, lena n-áirítear an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí, cur isteach chuig an gCúirt Chuarda nó an ArdChúirt le haghaidh ordú ag toirmeasc trádálaí nó duine ar a bheith rannphárteach nó ar ghabháil do ghníomh nó cleachtas tráchtála toirmiscthe. Agus an tOrdú Toirmisc á dhéanamh, an Chúirt d'fhorchur téarmaí agus coinniollacha a mheasann sí a bheith iomchuí, lena n-áirítear ceanglas ar an trádálaí chun ráitis cheartaitheacha a fhoilsiú ar a chostas féin.

I rith na bliana 2009 fuarthas Ordú Toirmisc amháin in éadan comhlacht troscáin. Bhíothas as comhair na gCúirteanna i ndáil le cás eile ag deireadh na bliana agus daingniodh Ordú Toirmisc sa chás seo go luath sa bhliain 2010.

FÓGRAÍ COMHLÍONTACHTA

Tá de chumhacht ag oifigeach údaraithe den Ghníomhaireacht faoin Acht, Fógra Comhlíontachta a eisiúint chuig trádálaí (atá, dar leis/léi, ag déanamh/ag ghabháil do nó a rinne nó a ghabh do ghníomh nó cleachtas toirmiscthe), ag ordú don trádálaí an sárú a leigheas. Tá 14 lá ag an trádálaí chun achomharc a dhéanamh in aghaidh an fhógra sa Chúirt Dúiche. Mura ndéantar aon achomharc meastar gur tháinig an fógra in éifeacht. Tá an mhainneachtain déanamh de réir an fhógra chomhlíontachta ina choir faoin Acht.

I rith na bliana 2009, d'eisigh an Ghníomhaireacht 32 Fógra Comhlíontachta chuig 30 trádálaí a sháraigh an tAcht trí phraghsanna a mhuirearú a bhí níos airde ná na praghsanna taispeánta do tháirgí tomhaltóra, earraí grósaeireachta den chuid is mó; trí dheoch truaillmheasctha a dhíol agus trí fhógraíocht mhíthreorach i ndáil le díol glualisteán ar an idirlón.

Ordú Toirmisc i gcoinne Comhlacht Troscáin

I rith na bliana 2008, fuair an Ghníomhaireacht fios gur thug comhlacht troscáin tí áirithe, Emerald Fine Furnishings Ltd, isteach téamaí rialta ag cur i gcéill cruog mhíthreorach trí fhaisnéis bhréagach agus mhíthreorach a chur ar fáil don tomhaltóir. D'áirigh na téamaí seo 'reiceanna clabhsúir', 'infhaighteach teoranta' agus 'orduithe trádála cealaithe' agus rinneadh faireachán orthu thar thréimhse ama sular lorg an Ghníomhaireacht Comhaontú agus Gealltanás ó Emerald Fine Furnishings Ltd i nDeireadh Fómhair 2008 go scoirfeadh siad de na cleachtais mhíthreoracha. Ní raibh an Comhaontú agus an Gealltanás seo ag teacht ó Emerald Fine Furnishings agus dá bhí sin thionscain an Ghníomhaireacht i Samhain 2008, imeachtaí cúirte chun Ordú Toirmisc a dhaingniú ón gCúirt Chuarda faoi mhír 71 den Acht um chosaint Tomhaltóirí 2007. Dheonaigh an Chúirt Chuarda an tOrdú i ndiaidh éisteachta inar shonraigh an Ghníomhaireacht méid na gcleachtas míthreorach a raibh Emerald Fine Furnishings ag gabháil dóibh. Ba é seo an chéad Ordú Toirmisc a dhaingnigh an Ghníomhaireacht agus feidhmíonn sé mar urghaire bhuan i gcoinne an trádálaí, ag léiriú rún na Gníomhaireachta agus í ag feidhmiú na n-uirlísí forfheidhmithe atá faoina réir aici idir shibhialta agus choiriúil.

FÓGRAÍ UM ÍOCAÍOCHT SEASTA (FÍNEÁLACHA ‘AR AN LÁTHAIR’)

Tá de chumhacht ag an nGníomhaireacht faoi mhír 85 den Acht, Fógraí um Íocaíocht Seasta a eisiúint chuig trádálaithe maidir le sáruithe ar reachtaíocht taispeánta an phraghais. Tá pionós seasta €300 i bhfeidhm ar gach fógra a eisítéar agus ní mór é seo a íoc taobh istigh de 28 lá. Má mhainníonn an trádálaí an pionós a íoc taobh istigh den teorainn reachtúil ama, an GNT do thionscnamh imeachtaí ionchúisimh. Eisíodh Fógraí um Íocaíocht Seasta i gcásanna inar mheas an Ghníomhaireacht nach raibh na trádálaithe ag déanamh de réir reachtaíocht taispeánta an phraghais.

I rith na bliana 2009, fuair an Ghníomhaireacht íocaíochtaí i ndáil le 54 Fógraí um Íocaíocht Seasta a bhain le 52 trádálaí.

IONCHÚISIMH

De bhréis ar na huirlísí forfheidhmithe thuasluaite, tá an chumhacht ag an nGníomhaireacht i gcónaí chun ionchúisimh a thionscnamh sna Cúirteanna.

D'ionchúisigh an Ghníomhaireacht seisear trádálaithe go rathúil i rith na bliana 2009. Bhain ceithre cinn díobh seo le sáruithe taispeánta praghais, bhain ceann amháin le díol gluaisteáin a ndearnadh crioscaíl ar an gclog agus bhain ceann eile le sáruithe ar an Acht um Chreidmheas do Thomholtóirí d'imirghabhálaí creidmheasa.

Tá mionsonraí na ngníomhartha forfheidhmithe a beartaíodh sa bhliain féilire 2009 leagtha amach in Agusín 1.

IMEACHTAÍ FORFHEIDHMITHE

Tá príomhlimistéir na n-imeachtaí forfheidhmithe achoimrithe thíos.

AN EARNÁIL MHIONDÍOLA – PRAGHSÁIL

Cuireann an Ghníomhaireacht i bhfeidhm ilchineál reachtaíochta i ndáil le praghsáil. Cuimsíonn seo idir thaispeáint an phraghais (san áit go bhfuil riachtanais sonracha i ndáil leis an riachtanas chun praghsanna a thaispeáint) agus léiriú míthreorach ar an bpraghais (praghais a mhuirearú ar tháirge atá níos airde ná an praghas atá taispeánta).

Leantar de na gearáin a fhaightear i scríbhinn leis an trádálaí agus roghnaítear sampla priacalbhunaithe de thrádálaithe le hiniúchadh ar an láthair d'oifigigh údaraithe den Ghníomhaireacht. I rith na bliana 2009, beartaíodh 3 blitz chomhlíontachta – in Aibreán, i Meán Fómhair agus i Samhain – agus cuairt tugtha ar 424 áitreabhbh trádálaí trasna na n-earnálacha miondíola éagsúla. Spreag na gearáin a fuarthas ón bpobal agus seiceálacha onnghníomhacha don Ghníomhaireacht na cuairteanna seo. Tá mionsonraí na ngníomhartha forfheidhmithe eascarthacha leagtha amach in Agusín 1.

An earnáil ghrósaeireachta/oillmhargaidh ba chúis leis an lín is mó cuairteanna agus an lín is mó gníomhartha forfheidhmithe iarmhartacha. Seoladh cuairteanna ar an láthair trasna réimse

d'earnálacha eile lena n-áirítear áitribh cheadúnaithe, forais lónadóireachta, réamhchúirteanna garáiste, asraonta crua-earraí/DIY agus siopaí leictreacha/leictreonacha.

IMSCRÚDÚ AR DHEOCH TRUAILLMHEASCTHA

Fuair an Ghníomhaireacht roinnt gearán ó thomholtóirí ag líomhain go raibh áitribh cheadúnaithe áirithe ag truaillmheascadh (i.e. ag cur uisce trí) a ndeochnanna meisiciúla. Cleachtas míthreorach é seo atá toirmiscthe faoin Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007. Sa bhliain 2009, rinne an Ghníomhaireacht suirbhé ar chuíg áitreabh agus ghlac samplaí faoi thuairim ó gach ceann ar seoladh iad go léir chuig an tSaotharlann Stáit chun anailís a dhéanamh orthu. Eisíodh Fógraí Comhlíontachta chuig dhá áitreabh cheadúnaithe.

CRIOSCAÍL CHLOIG

I rith na bliana 2009, lean an Ghníomhaireacht ag díriú ar limistéar an chrioscaíl chloig i.e. odaiméadar gluaisteáin a athrú. Tá an chrioscaíl chloig ina limistéar tromchúiseach den díobháil tomholtóra a bhféadann éifeacht dúbailte a bheith aige: costas na feithicle a mhéadú thar a fhíorluach margaidh agus ceisteanna sábháilteachta bóthair a chur faoi deara agus cothabháil níos mó go suntasach ag teastáil ón bhfeithicil chrioscaíola ná mar a dhealródh.

Sa bhliain 2009, fuair an Ghníomhaireacht 84 gearán i ndáil leis an gcleachtas agus ag deireadh na bliana bhí roinnt de na gearáin seo ag tréimhsí éagsúla imscrúdaithe.

D'ionchúisigh an Ghníomhaireacht go rathúil trádálaí gluaisteán i Meitheamh 2009, faoi ghluaiseáin crioscaíola a thairiscint le díol. Ag eascairt as mainneachtain ar thaobh trádálaí eile déanamh de réir téarmaí Gealltanais a cuireadh ar fáil cheana féin don Ghníomhaireacht tionscnaíodh imeachtaí sa Chúirt Chuarda agus deonaíodh Ordú Toirmisc in aghaidh an trádálaí go luath sa bhliain 2010.

FEIDHMIÚ NA ‘FÓGRAÍOCHTA SAIGHDTE’ AR SHUÍMH IDIRLÍN GHLUAISTEÁIN DO THRÁDÁLAITHE

Rinne an Ghníomhaireacht imscrúdú ar na cleachtais fhógraíochta arna bhfeidhmiú ar roinnt suíomh idirlín gluaisteán lena n-áirítear feidhmiú na ‘fógraíochta saighdte’ m.sh. trádálaithe gluaisteán ag fógaírt ‘Gluaiseáin do €1’ agus gan ann ach oirbheartaíocht chun tomholtóirí a spreagadh chun breathnú ar a gcuid fógraí. Fuarthas comhaontú ó bheirt oibritheoirí idirlín chun an fhógraíocht ghoilliúnach a leigheas agus chun bac a chur ar na fógróirí. Eisíodh Fógraí Comhlíontachta chuig oibritheoir eile chun aghaidh a thabhairt ar an gcleachtas fhógraíochta seo.

CLEACHTAIS FHÓGRAÍOCHTA IN EARNÁIL AN TROSCÁIN

Rinne an Ghníomhaireacht imscrúdú ar na hélimh fhógraíochta a rinne miondíoltóir troscáin de bharr cúramí ag eascairt faoi lascainí praghais gan údar, éilimh infhaighteachta teoranta agus fuíoll ar díol

mór a fhogaírt a chuimsigh 'orduithe tua monarchan'. In Iúil 2009 fuair an Ghníomhaireacht Gealltanás ón miondíoltóir seo go scoirfeadh sé de chleachtais áirithe fógraíochta a spreagfadh tomhaltóirí chun cinní ceannaigh tallannacha neamhphleanálte a dhéanamh.

FÓGRAÍOCHT CHÓRAS CÓIREÁLA SÉARACHAIS

In Eanáir 2009, fuair an Ghníomhaireacht Gealltanás ó chomhlacht a bhí ag gabháil do dhéantúsaíocht agus soláthar táirgí cóireála séarachais agus dramhaíola uisce chun déanamh de réir an toirmisc ghinearálta ar chleachtais tráchtála mhíthreoracha faoin Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007. Staonfadh an comhlacht ó monarcha chóireála séarachais a phoiblíú nó a mhargáil mar a dheimhnigh an Bord um Fhormheas Éireann gan freastal ar lánchoinníollacha an deimhniúcháin agus sásamh a thairiscint do chustaiméirí a cheannaigh an táirge.

AN LIOSTA COSANTA TOMHALTÓIRÍ

Éilíonn mír 86 den Acht ar an nGníomhaireacht chun 'Liosta Cosanta Tomholtóirí' a choinneáil le mionsonraí na dtrádálaithe sin ar beartaíodh gníomhartha forfheidhmithe ina gcoinne. An Ghníomhaireacht d'fhoilsíú mionsonraí den liosta seo in aon fhoirm a mheasann sí a bheith iomchuí.

In lúil 2009, d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht liosta de na gníomhartha forfheidhmithe a beartaíodh i rith na tréimhse 12 mí idir 1 lúil 2008 agus 30 Meitheamh 2009. Tá an liosta seo infhaighte ar ár suíomh idirlín:

http://www.consumerconnect.ie/eng/Get_Your_Rights/Enforcement/Consumer-Protection-List/Consumer-Protection-List_2008-09.doc

I bhFeabhra 2010, d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht liosta breise de na gníomhartha forfheidhmithe a beartaíodh idir 1 lúil 2009 agus 30 Nollaig 2009. Tá an liosta seo infhaighte ag:

http://www.consumerconnect.ie/eng/Get_Your_Rights/Enforcement/Consumer-Protection-List/

Ón mbliain 2010 ar aghaidh, tá sé de rún an Liosta Cosanta Tomholtóirí a fhoilsíú ar bhonn sé mhí.

FORLÉARGAS AR GHNÍOMHARTHA FORFHEIDHMITHE GO NUIGE SEO

Tá forléargas thíos ar an ngníomhaíocht fhorfheidhmithe a bheartaigh an Ghníomhaireacht óna bunú i mBealtaine 2007 – tá mionsonraí breise le fáil ar na Liostaí Cosanta Tomholtóirí éagsúla atá foilsithe go nuige seo.

Tábla 1 – Gníomhartha Forfheidhmithe go nuige seo

	Bealtaine 2007- Meitheamh 2008	lúil Meitheamh 2009	2008- Meitheamh 2009	lúil – Nollaig 2009	lomláin
Fógraí um íocaíocht Seasta	14	40	39	93	
Gealltanais	4	7	1	12	
Fógraí Comhlíontacha	8	31	20	59	
Orduithe Toirmisc	0	1	0	1	
Ionchúisimh	7	6	2	15	
<hr/>					
Gníomhaíocht lomlán forfheidhmithe	33	85	62	180	

MEABHRAÍOCHT I GCAMSCÉIMEANNA

Sheol an Ghníomhaireacht feachtas faisnéise chun a bheith ar aon tráth le 'lá Amadán Aibreáin' chun meabhraíocht an phobail in imeachtaí camscéimeanna a ardú. I rith na bliana 2009, dhírigh an feachtas ar scéimeanna oibre ón mbaile. Gríosaíodh na tomholtóirí chun taighde mion a dhéanamh ar aon tairiscint oibre ón mbaile, iad féin a shásamh go bhfuil an gnó dlisteanach agus a bheith sceiptíúil maidir le héilimh faoin méid is féidir a thuilleamh.

Gné shuntasach i rith na bliana ba ea nádúr soifisticiúil agus logánta méadaitheach roinnt de na camscéimeanna lena n-áirítear mar shampla, ríomhphost ag líomhain a bheith óna Coimisinéirí Ioncaim ag tairiscint aisíocaíocht chánach agus litir ag airbheartú a bheith ó MABS ag tairiscint deontas rialtais.

Tá comhairle agus faisnéis bhrefise infhaighte ar shuíomh idirlín na Gníomhaireachta anseo:

www.consumerconnect.ie/eng/News + Research/Press%20Releases/Most_Irish_consumers_targeted_for_scam.html

IDIRGHABHÁLAITHE CREIDMHEASA/GEALLGHLACADÓIRÍ

Faoin Acht um Chreidmheas do Thomholtóirí, 1995 (mar a leasaíodh) éilítear ar gach idirghabhálaí creidmheasa a bheith údaraithe ag an nGníomhaireacht d'fhoinn saoráidí creidmheasa a sholáthar don phobal. Daoine iad idirghabhálaithe creidmheasa a shocraíonn creidmheas do thomholtóirí le linn a gcuid gnó in ómós íocaíochta nó comaoine de chineál ar bith. Tá móramh na n-idirghabhálaithe creidmheasa ag gabháil do dhíol gluaisteán agus roinnt díobh ag gabháil d'earnálacha miondíola eile, fearais troscáin agus leictreachais go suntasach. Éilítear ar idirghabhálaithe creidmheasa chun a n-údaruithe a thaispeáint go poiblí ina n-áitribh, agus, ní mór dóibh, sula sínteár aon chomhaontú, mionsonraí i scríbhinn a thabhairt ar an gcomhaontú agus an institiúid airgeadais a bhfuil siad ag feidhmiú ar a son. Ní mór dóibh freisin faisnéis a thabhairt do chustaiméirí go bhfuil íoctha acu as a seirbhís.

Thit toilleadh na n-iarratas a bpléann an Ghníomhaireacht leo go suntasach sa bhliain 2009, de bharr an mheatha ghéir i ndíol na ngluaisteán go príomha, trádálaithe as tráchtáil agus comhdhlúthú de chuid na dtithe airgeadais. Sa bhliain 2009, próiseáladh 709 iarratas, meath 27% ón mbliain roimhe sin.

CLÁIR PHOIBLÍ

Coinníonn an Ghníomhaireacht clár poiblí díobh siúd uile atá údaraithe chun feidhmiú mar idirghabhálaithe creidmheasa. Bíonn rochtain ar an gclár ag na hinstiúidí airgeadais agus féadann baill den phobal é a iniúchadh ar ár suíomh idirlín corporáideach (www.nca.ie). Moltar do thomholtóirí plé le hidirghabhálaithe creidmheasa údaraithe amháin agus spreagtar iad, sula n-eagraíonn siad an creidmheas, an clár poiblí a bhreathnú d'fhoinn a chinntí go bhfuil an t-idirghabhálaí a bhfuil siad ag plé leis údaraithe.

IONCHÚISEAMH

Dhaingnigh an Ghníomhaireacht ciontú sa Chúirt Dúiche i mBaile Átha Cliath ar 23 Samhain in aghaidh South Dublin Motors Ltd, Ráth Fearnáin, Baile Átha Cliath 14, faoi dhá choir faoin Acht um Chreidmheas do Thomholtóirí, 1995. Gearradh fineáil €3,000 ar an gcomhlacht faoi athrú neamhúdaraithe ar údarú idirghabhálaí creidmheasa agus €3,000 faoi gan an t-údarú a thaispeáint.

GEALLGHLACADÓIRÍ

Tá an Ghníomhaireacht freagrach freisin in eisiúint na gceadúnas geallghlacadóirí. Eisíodh 3 ceadúnas chuig geallghlacadóirí sa bhliain 2009. Fuarthas ceisteanna ó roinnt daoine a bhféadfadh suim a bheith acu bunú mar gheallghlacadóirí ach ní bhfuarthas aon iarratas nua faoi dheireadh na bliana.

SÁBHÁILTEACHT AN TÁIRGE

Ní mór do gach táirge a chuirtear ar an margadh AE a bheith sábhálte. Sainmhínítear táirge sábhálte mar tháirge (lena n-áirítear tabhartais in aisce agus táirgí a sholáthraítear mar chuid de sheirbhís) nach gcuireann priacal míchuí faoi deara do shláinte agus sábháilteacht na dtomholtóirí faoi ghnáthchoinníollacha nó faoi choinníollacha réasúnta intuartha.

Uaireanta baineann priacail le táirgí ag eascairt as a ngnáthúsáid. Tugtar priacail ‘inghreamaithe’ ar na priacail seo. Tá priacail inghreamaithe ann (i gcoinnle, mar shampla) agus i gcásanna mar seo tá dualgas ar na táirgeoirí foláirimh imleora a sholáthar don tomholtóir faoi na contúirtí sin agus comhairle a thabhairt maidir le húsáid sábhálte.

RÓL NA GNÍOMHAIREACHTA NÁISIÚNTA TOMHALTÓIRÍ

Tá an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí freagrach san fhaireachas margaidh i ndáil le sábháilteacht táirgí tomholtóra neamhbhia a chuimsigh roinnt treoracha AE. Má tá an Ghníomhaireacht den tuairim go gcuireann táirge guais faoi deara don tomholtóir, tá de chumhacht aici ordú a thabhairt don oibritheoir an t-earra a aistriú ón margadh agus is féidir léi ionchúiseamh a thionscnamh má mhainníonn sé/sí. Sa chuid is mó de na cásanna, áfach, téann na hoibritheoirí i gcomhar leis an nGníomhaireacht agus rogha an diálogha a bheadh in ionchúiseamh.

REACTAÍOCHT ÁBHARTHA ARNA FORFHEIDHMIÚ AG AN NGNÍOMHAIREACHT

Tá rialacháin ar leith ag cuimsiú riachtanais sábháilteachta iliomad táirgí. Tá, mar shampla, rialacháin ag cuimsiú bia, cógais leighis, fearais leighis, táirgí cógaisíochta, cosmaidí agus réimse táirgí neamhbhia eile atá taobh istigh de tharchur na gcomhlachtaí éagsúla, lena n-áirítear, an tÚdarás um Shábháilteacht Bhia Éireann (do tháirgí bia) agus an Bord um Chógais Leighis Éireann (d'fhearaí Leighis, táirgí cogaisíochta agus cosmaidí).

Tá an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí freagrach san fhaireachas margaidh i ndáil leis na Treoracha AE a bhaineann le sábháilteacht:

- Treoir Sábháilteachta Bréagán
- Trealamh Leictreach Ísealvoltas (beagnach gach fearas leictreach a fhaightear sa teach nó san oifig de ghnáth)
- Trealamh Cosanta Pearsanta in earnálacha na fóillíochta agus an tomholtóra (clogaid rothar, seaicéid tarrthála, srl)
- Fearais dóite gáis (cócaireáin, téitheoirí, téitheoirí paitiú srl)
- Treoir Innealra (na heilimintí sin a bhaineann le táirgí tomholtóra)

Beartaíonn an Ghníomhaireacht a cuid feidhmeanna trí

- Leanúint de ghearáin a fuarthas ó thomholtóirí bealach a líne chabhrach tomholtóirí nó ó dhaoine eile
- Meabhraíocht an tomholtóra a ardú trí fhaisnéis ar a suíomh idirlín, eisiúintí ar na meáin, leabhráin faisnéise a fhoilsiú, srl
- Idirchaidreamh a dhéanamh go díreach leis na hoibritheoirí eacnamaíocha agus a gcomhlachtaí ionadaíochta
- Imeachtaí faireachais a bheartú go minic i gcomhar le comhlachtaí rialaithe eile in Éirinn, m.sh. na hÚdarás Chustaim
- A bheith rannpháirteach i dtionscnaimh chomhfhaireachais le Ballstáit eile (m.sh. bealach líonra na n-údarás um fhaireachas margaidh i dtreo na sábháilteachta trasna na hEorpa)
- Gníomhú mar phointe teagmhála aonair RAPEX d'Éirinn

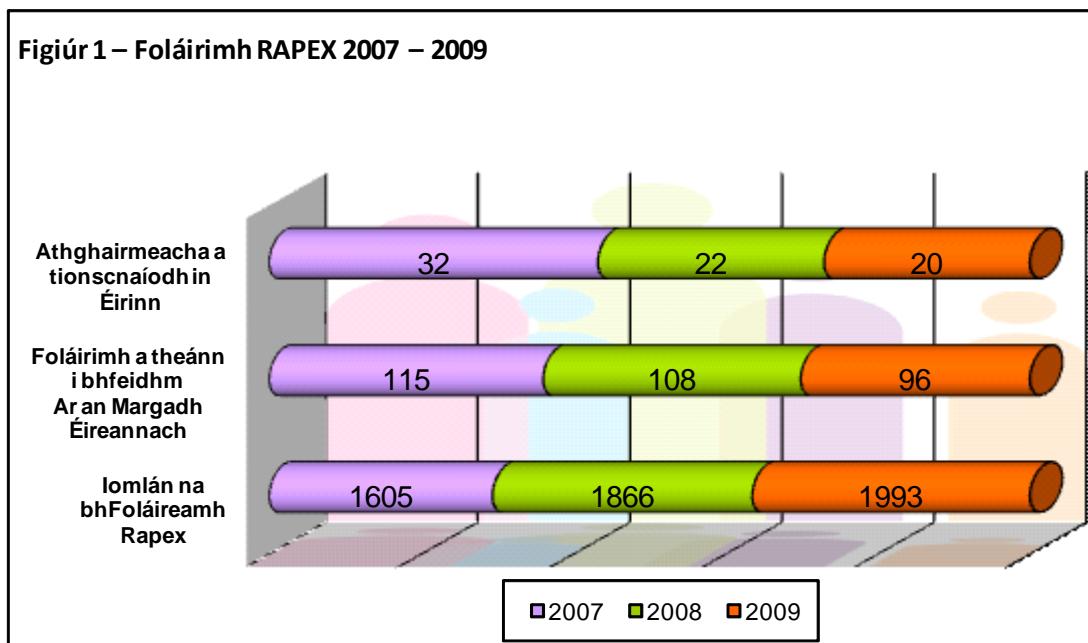
Tá an Ghníomhaireacht freagrach freisin i bhforálacha Treoir Ghinearálta an AE um Shábháilteach Táirgí (TGST). Cuimsíonn an Treoir gach táirge neamhbhia agus tháinig sí in éifeacht ar 15 Eanáir 2004. Chuir sí an fhreagracht ar na hoibritheoirí (cibé acu is déantúsóirí, dáileoirí, mórdhíoltóirí nó miondíoltóirí) gan ach táirgí sábháilte a chur ar an margadh. Sa chás ina bhfuarthas go raibh táirge a cuireadh ar an margadh ina ghuais do shábháilteach an tomholtóra ina dhiaidh sin, ní mór don oibritheoir beartú go cuí agus tharlódh go dtarraingeofaí nó go ngairfí ar ais an táirge ón margadh. Ní mór scéala a thabhairt faoi na gníomhartha beartaithe chuig an Údarás Inniúil sa Bhallstát AE ábhartha (i.e. an Ghníomhaireacht i gcás na hÉireann). Cuireann an tÚdarás Inniúil scéala chuig an gCoimisiún Eorpach a chuireann scéala chuig na hÚdarás Inniúla ansin sna Ballstáit eile faoin ngníomh.

AISGHAIMEACHA TÁIRGÍ/RAPEX

Is í an Ghníomhaireacht an pointe teagmhála Éireannach don chóras mear-mhalartaithe faisnéise ar an leibhéal Eorpach (RAPEX). Oibríonn an Coimisiún Eorpach an córas faoi phorálacha na Treorach Ginearálta um Shábháilteach Táirgí. Tá an córas RAPEX deartha chun luathchraobhscaoileadh na faisnéise a cheadú ar tháirgí guaiseacha chuig gach údarás um fhaireachas margaidh san Eoraip. Éilítéar ar thrádálaithe/comhlachtaí ionadaíochta scéala a thabhairt chuig an údarás inniúil náisiúnta .i. an Ghníomhaireacht, má tá siad meabhrach go bhfuil aon cheann de na táirgí ar tugadh scéala fúthu faoin gcóras RAPEX infhaichte ar an margadh Éireannach agus scéala a thabhairt chuig an GNT faoi na bearta a glacadh chun an ghuais a dhíbirt.

Tá líon na bhfógraí a fuarthas ón gCoimisiún ag ardú go seasta ó bhunú RAPEX agus d'ardaigh sé go 1,993 sa bhliain 2009, méadú 7% ón mbliain roimhe sin. Scrúdaíonn an Ghníomhaireacht gach fógra maidir lena n-ábharthacht leis an margadh Éireannach. Sa bhliain 2009, chuaigh 96 aisghairm i bhfeidhm ar an margadh Éireannach agus tionscnaíodh 20 díobh seo in Éirinn – feic Aguisíní 4 & 5.

Figiúr 1 – Foláirimh RAPEX 2007 – 2009

IMSCRÚDUITHE SÁBHÁILTEACHTA TÁIRGÍ

I rith na bliana 2009, fuair an Ghníomhaireacht 1,500 ceist nó gearán go hachomair, bealach ár lárionad glaonna agus ríomhphost i ndáil le hiomad ceisteanna sábháilteachta táirge. Díobh seo d'éisigh 336 imscrúdú uileghabhálach. Imscrúdaítear gach gearán agus beartaítear go cuí d'fhoinn a chinntí nach gcuirfeadh an táirge guais faoi deara do thomholtóirí. Ar an gcineál birt a dhéantar tá measúnú ar dhoiciméadú teicniúil chun an géilleadh le caighdeán ábhartha a shocrú; tarchur earraí le haghaidh tástála neamhspleáiche; foláirimh tomholtóra agus comhairle sábháilteachta a chur ar shuíomh idirlín na Gníomhaireachta; a éileamh ar oibritheoirí foláirimh/treoracha sábháilteachta iomchuí a cheangal nó más iomchuí an táirge a aistarraingt/aisghairm ón margadh.

Anailís ar Ghearán Sábháilteachta Táirgí

Tábla 2 – Gearán Sábháilteachta Táirgí de réir Reachtaíochta

Líon na nGearán Imscrúdaithe	Reachtaíocht
274	Rialachán CE (Sábháilteachta Ghinearálta na dTáirgí) 2004
31	Rialachán CE (Trealamh Ísealvoltas Leictreach) 1992 go 1994
16	Rialachán CE (Sábháilteachta na mBréagán) 1990 go 1994
6	Orduithe Éagsúla maidir le Taighde Tionsclaíoch agus Caighdeán
5	Rialachán CE (Trealamh Cosanta Pearsanta) 1993/1997
4	Rialachán CE (Fearais ag Dó Breoslaí Gásacha)

336

Bhain beagnach leath de na gearán le fearais tí mar chócaireáin agus meisíní níocháin. Bréagáin, bugaithe agus naíchóistí ba chúis leis an dara leibhéal is airde gearán.

An Catagóir Tairge	Líon na nGearán Imscrúdaithe
Fearais Tí	115
Bréagáin & Cúram Linbh	69
Feithiclí	33
Troscán Tí	27
Spórt/Fóillíocht	16
Caitheamh Aimsire/Cultúr	14
Siamsaíocht Bhaile	13
Éadach/Oiriúintí/Coisbheart	11
Iarratas Faisnéise	10
Grúmaeireacht Phearsanta	7
Deisiú/Feabhsú Tí	6
Bia/Deochanna	6
Telecoms	3
Fuinneamh, Seirbhísí	3
Dramhaíola/Uisce	
An Earnáil Sláinte	2
Seirbhísí Teilihíse	1
Iomlán	336

Tábla 3 – Gearán maidir le Sábháilteachta na dTáirgí de Catagóra

réir

Ta samplaí de chineálacha na gceisteanna sábháilteachta táirge leagtha amach thíos.

A) Raidhfilí Leath-Uathoibríocha

I Meán Fómhair 2009, thionscain an dáileoir Éireannach aisghairm raidhfil leath-uathoibríoch de bharr gurb fhéidir ais-séideadh agus aistriú suímh na piléarlainne a tharlu anuas ar mhífheidhm

na tine lámhaigh i rith seicheadh lámhaigh a chuir an lón lámhaigh faoi deara. Bhain d'fheachtas aisghairme an déantúsóra athlipéadú an lón lámhaigh ag léiriú nach raibh an lón lámhaigh oiriúnach chun feidhmiú le hairm thine leath-uathoibríocha (is féidir a fheidhmiú le hairm thine eile) agus athsholáthar nó cur ar fáil an chreidmheasa do thomholtóirí maidir leis na raidhfilí seo ó tharla nach raibh aon lón lámhaigh infhaichte.

B) Laindéis Leictreacha Maisiúla

I ndiaidh teagmhálacha ó na hÚdarás Chustaim chuir an Ghníomhaireacht ar fionraí go sealadach coinsíniú lampaí leictreacha déanta sa tSín le linn di socrú chun táistálacha a bheartú. Ar na tuarascálacha táistála a fháil ba é breithiúnas an GNT nach raibh na hearraí sábhláite.

Cuireadh fionraí shealadach freisin ar earraí eile atá liostáilte ar an lastliosta, lena n-áirítear bréagáin, go dtí go bhfaightear doiciméadú sábhláilteachta teicniúil tacúil. Stóráladh na hearraí seo i dteach stóir ar chostas an allmhaireora. Thug an t-allmhaireoir gealltanás ceangailteach don Ghníomhaireacht gan na hearraí a aistriú go dtí go ndéantar comhad teicniúil a aighniú. De bhrí nár bhféidir leis an allmhaireoir an deimhniú riachtanach a sholáthar ag léiriú comhfhreagartha do cheanglais riachtanacha sábhláilteachta na reachtaíochta AE, bhreithníogh an Ghníomhaireacht nach raibh na hearraí sábhláite agus d'eisigh treoir chuig an allmhaireoir chun an coinsíniú a mhilleadh ar bhealach cothaitheach ó thaobh na timpeallachta agus ar a chostas féin.

C) Priacal Nimhithe na Monocsaíde Carbóin ó Chócaireáin Gháis (LPG) áirithe

Mar fhreagaírt ar thimpiste mharfach i Samhain 2008, a chuir nimhiú na monocsaíde carbóin de bharr feidhmiú mícheart greille chócaireáin gháis is róchosúil faoi deara, bhí an Ghníomhaireacht ag oibriú i gcomhar leis an gCoimisiún um Rialú Fuinnimh (CRF), agus leis an Údarás Náisiúnta um Chaighdeán Éireann (UNCÉ), in éineacht le grúpa sainiúil ag feidhmiú ar son na tionsclaíochta chun leibhéal an phriacail a chuireann cineáil/múnláí áirithe cócaireáin gháis faoi deara don phobal a mheasúnú.

I rith na bliana, bhí an Ghníomhaireacht ag oibriú le déantúsóiri/allmhaireoirí na gcócaireán ábhartha chun dul i dteagmháil le ceannaitheoirí na gcócaireán máchaileach agus an t-athfheistiú riachtanach a chur chun cinn. Sheol an Ghníomhaireacht feachtas ar na meáin ar fud na tíre chun meabhraíocht an phobail a mhéadú agus ghéaraigh sí a himeachtaí sa limistéar seo sa ráithe dheireanach de 2009. Scríobh an Ghníomhaireacht go díreach freisin chuig gach miondíoltóir na gcócaireán máchaileach ag éileamh go ndéanfaí gach iarracht réasúnta chun custaiméirí a aithint. Scríobh an Ghníomhaireacht freisin chuig tomholtóirí de bhrí gurbh í taithí na ndéantúsóiri/allmhaireoirí ábhartha go raibh roinnt tomholtóirí ag cur ina n-aghaidh. A fhad agus a rinneadh dul chun cinn suntasach chun teacht ar thomholtóiri na gcócaireán máchaileach, tá thar 2,000 nach bhfuil sa chomhaireamh ceann. De bhrí gur múnláí níos saoire go coibhneasach a

bhí sna cócaireáin seo agus go raibh siad ar díol ó 2003, is cosúil gur scartáladh céatadán suntasach. Ina ainneoin seo, gríosann an Ghníomhaireacht tomholtóirí chun a gcoräireán a sheiceáil agus, más gá, dul i dteagmháil leis an gcomhlacht ábhartha chun athfheistiú a shocrú (feis Aguisín 2 do mhionsonraí).

D) Ollrialtáin Gháis

Tuairiscíodh curaimí de chineál sábháilteachta chuig an nGníomhaireacht i ndáil le dhá bhranda éagsúla Ollrialtáin gháis arna soláthar ag beirt soláthraithe éagsúla. I ngach aon chás bhí na rialtáin astaithe le téitheoirí seomra a bhí ar díol in asraonta miondíola in Éirinn. Sa chéad chás soláthraíodh 480 aonad d'asraonta miondíola agus an rialtán fabhtach astaithe. Thángthas roimh an gcuid is mó díobh seo áfach, sular díoladh iad agus feistíodh rialtán athsholáthair. Níl ach 40 cinn de na rialtáin gan rianú agus tá iarrachtaí ar siúl i gcónaí chun iad seo a rianú le go bhféadtar rialtáin athsholáthair a fheistiú.

Sa dara cás, soláthraíodh 1,050 aonad agus rialtán fhabhtacha astaithe. Rinneadh dhá chéad agus ceathar déag díobh seo a athsholáthar go nuige seo. Tá iarrachtaí ar siúl i gcónaí chun an fuílleach a rianú. Tá fógraí aisghairme curtha ar na nuachtáin agus leantar d'fhógraí aisghairme a thaispeáint i ngach asraon miondíola bainteach.

E) Athfheistiú Tumthéitheora Uisce Geminox

I rith 2008, cuireadh comhairle ar an nGníomhaireacht go bhféadfadh tumthéitheoir arna dhéanamh ag comhlacht Francach guais fhéideartha a chur faoi deara. Measúnaíodh gur allmhairíodh 700 aonad go hachomair idir 2001 agus 2008 go luath. Tá ceithre dhóiteán curtha síos don chineál seo tumthéitheora ag róthéamh. Shocraigh an déantúsóir do chomhlacht Éireannach chun athfheistiú a bheartú ar na tumthéitheoirí gan aon chostas ar an tomholtóir. Sa bhliain 2009, lean an Ghníomhaireacht, i gcomhar leis an déantúsóir, dá hiarrachtaí chun teacht suas leis na táirgí máchaileacha. Seoladh litreacha chuig 104 pluiméir/suiteálaí agus ghabh an Ghníomhaireacht chuici cabhair dhá chomhlacht leictreachais chun an t-ábhar a aibhsíú dá mbaill trí fhógraí a chur ar a nuachtlitreacha/suímh idirlín. In ainneoin na mbeart a rinne an Ghníomhaireacht agus an déantúsóir cheana féin i 2008 agus 2009, ba chuid díomá an ráta freagartha, agus 500 aonad go hachomair le haimsíú fós. Gríosann an Ghníomhaireacht dá bhrí sin na tomholtóirí chun a n-aonaid a sheiceáil agus ceird na pluiméireachta/an téimh, miondíoltóirí agus tomholtóirí a bhfuil eolas acu ar an áit a bhfuil na haonaid seo a sheiceáil freisin chun athfheistiú a shocrú. Feic Aguisín 3 do mhionsonraí.

F) Criosanna Muinchille Snámha

Sa bhliain 2009, fuair an GNT gearán faoi shábháilteacht ‘criosanna muinchille’ arna ndíol ag soláthraí fóillóchta. I ndiaidh imscrúdaithe fuarhas amach gur tástáladh an táirge in éadan caighdeáin mhíchirt; caighdeán bréagáin murab ionann agus riachtanais sábháilteachta

Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Trealamh Cosanta Pearsanta, TCP). Agus an priacal féideartha a chuireann na criosanna muinchille seo faoi deara má úsáidtear iad mar dheis snámhachta nuair nach ndeartar iad chun freastal ar chritéir sábhálteachta an TCP, d'aontaigh an dáileoir an táirge a tharraingt siar ó dhíol go deonach, fógraí a chur suas sna lárionaid fóillíochta bhainteacha agus aisíocaíocht a thairiscint.

G) Brúbhugaithe Maclarens

Ar an 9 Samhain 2009, d'fhógair an Coimisiún um Shábhálteach Táirgí an Tomholtóra SA, i gcomhar le gnólacht Maclarens, gníomh ceartaitheach deonach (a bhain le huirlísí deisiúcháin) i ndáil le gach naíchóiste spaisteoireachta idir shingil agus dúbailte de chuid Maclarens. Fógraíodh i gcéadóir go raibh sé de rún ag an gcomhlacht na huirlísí deisiúcháin a thairiscint do chustaiméirí sna SA amháin. I ndiaidh idirbheartaíocht neartmhar ar thaobh na Gníomhaireacht, d'eisigh Maclarens RA ráiteas ar 12 Samhain ag tairiscint an tsásaimh chéanna dá thomholtóirí Eorpacha agus a thairg sé dá thomholtóirí Meiriceánacha.

FORBAIRTÍ AE

Tá an Ghníomhaireacht ina ball gníomhach de roinnt coistí agus grúpaí sábhálteachta táirgí fearacht an Choiste Ghinearálta um Shábhálteach Táirgí, atá ionadaitheach do gach ballstát agus líonra na n-údarás um fhaireachas margaidh i dtreo na Sábhálteachta.

TÉADA AGUS SREANGÁIN TARRAINGTHE IN ÉADAÍ NA LEANAÍ

Bhí an Ghníomhaireacht rannpháirteach i gcomhghníomhaíocht le 10 ballstát eile, faoi choimirce an líonra i dtreo na Sábhálteachta, chun an chomhlíontacht leis an gcaighdeán do théada agus sreangáin tarraigthe in éadaí leanaí a mheasúnú. Go hachomair, bheartaigh na rannpháirtithe 5,000 cuairt iniúchta go neasach agus scrúdaigh 16,000 ball éadaigh. Níor fhreastal suas le 2,000 ball éadaigh ar an gcaighdeán riachtanach agus chuir 400 díobh priacail thromchúiseacha faoi deara do leanaí. Thug oifigigh údaraithe an GNT cuairt ar 21 áitreabh, d'iniúch 640 ball éadaigh agus fuair go raibh 3% díobh neamhchomhlíontach.

Ar na fadhbanna ba thromchúisí bhí:

- Téada agus sreangáin tarraigthe i suíomh an chochaill agus an mhuiníl de na baill éadaigh do leanaí faoi seacht mbliana d'aois
- Téada agus sreangáin tarraigthe a bheith rófhada i suíomh an chochaill agus an mhuiníl de na baill éadaigh do leanaí thar seacht mbliana d'aois
- Téada i suíomh an chléibh agus na coime, a mheastar a bheith contúirteach

I rith na comhghníomhaíochta, rinne na BallStáit rannpháirteacha roinnt gníomhartha ceartaitheacha in éadan na mball éadaigh neamhchomhlíontach agus contúirteach a aithníodh, mar atá, iad a aistarraingt

ón margadh, a aisghairm ó na tomholtóirí agus toirmeasc a chur ar a ndíol. Cuireadh scéala mar gheall ar na bearta ar an gcóras RAPEX. Cuireadh níos mó ná 400 fógra faoi bhaill éadaigh neamhchomhlíontacha agus chontúrteacha ar na córais RAPEX i rith na comhghníomhaíochta. Tá athbhreithniú á dhéanamh freisin ar an gcaighdeán chun moltaí na comhghníomhaíochta a chur san áireamh. Tá fístéip á déanamh faoi láthair ag an leibhéal AE chun contúirtí na sreangán tarraingthe agus na dtéad in éadaí na leanaí a phoibliú. Tá sí seo dírithe ar thomholtóirí agus ar dhéantúsóirí araon.

CINNTÍ AE CHUN TÁIRGÍ ÁIRITHE A THOIRMEASC

Faoi choinníollacha áirithe, an Coimisiún do ghlacadh Cinnidh fhoirmiúil ag éileamh ar na BaillStáit margáil tárge nach bhfuil sábhalte a thoirmeasc, é a aisghairm ó thomholtóirí nó é a aistarraingt ón margadh.

Sa bhliain 2009, chinn an Coimisiún an toirmeasc ar lastóirí toitíní atá tarraingteach do leanaí a fhadú agus thoirmisc sé démheitiolfúmaráid (DMF) ar gach táirge tomholtóra. Ceimiceán cumhachtach frithmhúirín é DMF a cuireadh le táirgí tomholtóra trína chur isteach i saicíní triomúcháin a ghabhann leis na táirgí. Galaíonn an DMF ó na saicíní isteach/anuas ar na táirgí agus uaidh sin treánn sé éadaí na dtomholtóirí go mbíonn sé ar a gcráiceann. Féadann DMF frithghníomhú ailléirgeach a chur ar bun ag cur faoi deara tochas craicinn, greannú, deirge, dóonna agus scoilteacha. D'fhoilsigh an Ghníomhaireacht fógra ar an Iris Oifigiúil, ar a suíomh idirlín agus scríobh sí freisin chuig beagnach 300 miondíoltóir agus déantúsóir chun a ndualgas a chur i gcuimhne dóibh.

DALLÓGA FUINNEOIGE

Ar achainí ón nGníomhaireacht, thug an Coimisiún Eorpach isteach caighdeán nua do dhallóga fuinneoige, agus, in Aibreán 2009, d'eisigh an Ghníomhaireacht agus an NSAI/GNT comhfhógra chuig 222 déantúsóir Éireannacha, dáileoir agus oibritheoir na ndallóg fuinneoige. Iarradh ar oibritheoirí a bheith san airdeall ar riachtanais an chaighdeáin nua i gcomhthéacs a ndualgas chun freastal ar riachtanais sábhalteachta an GPSD.

Chuir an Ghníomhaireacht amach freisin eisiúint ar na meáin ag cur tomholtóirí san airdeall ar phriacail a bhaineann le cineálacha áirithe dallóg. Chuir sí ar fáil leideanna tomholtóra i ndáil le cad tá le tabhairt dá n-aire agus iad ag ceannach dallóga nua chomh maith le leideanna ar an gcaoi le priacail a bhaineann le dallóga atá suiteáilte cheana féin sna tithe a laghdú. Tá an fhaisnéis seo infhaigthe ar shuíomh idirlín na Gníomhaireachta.

I Lúnasa 2009, chomhfoilsigh an Ghníomhaireacht agus an NSAI bileog tomholtóra ar shábhalteachta na ndallóg fuinneoige. Tá an bhileog ar shuíomh idirlín an GNT agus seoladh í freisin chuig oifigigh Chur chun cinn na Sláinte Réigiúnaí de chuid an FSS lena dáileadh go ginearálta. De bhreis ar sin sheol an Ghníomhaireacht soláthar den bhileog chuig oibritheoirí na ndallóg fuinneoige.

Colún a Dó: Taighde agus Tacaíocht

TAIGHDE

TAIGHDE MARGAIDH

Ón mbliaín 2004, rianaigh an Ghníomhaireacht agus an comhlacht taighde a spreag a bunú, an Grúpa um Straitéis na dTomholtóirí, go rialta, iompraíocht agus taithí na dtomholtóirí chun bunleibhéal mhuinín na dtomholtóirí, eolas agus cumhachtú a mheasúnú ar an ngeilleagar Éireannach. Lean an obair seo sa bhliain 2009.

Leathnaigh ar na staidéir seo le himeacht ama, chun faisnéis a bhailíú i ndáil le taithí agus iompraíocht athraitheach na dtomholtóirí agus iad ag ceannach réimse leathan earraí agus seirbhísí sna príomhlimistéir. Ag an gcéim seo, tá sraith luachmhar ama ag eascairt, ag ceadú anailís mhionsonraigthe ar na hathruithe ar sheintimint agus iompraíocht na dtomholtóirí in Éirinn thar phríomhthréimhsí agus thar thréimhsí an-éagsúil in éabhlóid an gheilleagair. Spreagann an anailís seo pleánail, dearadh agus feidhmiú ardú na meabhraíochta agus imeachtaí forfheidhmithe na Gníomhaireachta.

Lean taighde na Gníomhaireachta sa bhliain 2009 den mheasúnú ar chearta an tomholtóra agus Cumhachtú, Gearáin, Aistriú agus Nósanna Siopadóireachta agus, ag léiriú na n-athruithe ar an ngeilleagar thar an tréimhse roimhe seo, thug an Ghníomhaireacht isteach taighde nua ar bhuiséadadh teaghlaigh agus ar Éifeacht an Mheathlaithe.

Úraítear príomhthopaicí agus ceisteanna ábhartha i ngach timthriall den taighde chun taithí na dtomholtóirí a rianú ar an mbealach is beachte. Rianaítear gan athrú príomh-mhéadracht fearacht iad siúd a rianaíonn cumhachtú agus aistriú an tomholtóra, le gur féidir faireachán a dhéanamh ar threochtaí go beacht.

Sa bhliain 2009, beartaíodh taighde na Gníomhaireachta ag feidhmiú na modheolaíochta seo a leanas:

- Taighde cainníochtúil i bhfoirm dhá shuirbhé ionadaitheach go náisiúnta tul i dtul de 1,000 duine fásta idir 15 – 74 bliain d'aois a seoladh i mBealtaine agus Samhain/Nollaig 2009
- Taighde cainníochtúil i bhfoirm dhá shuirbhé ghutháin ionadaitheach go náisiúnta (ar thopaicí a bhaineann le déileáil leis an meathlú agus siopadóireacht ghrósaeireachta) de 1,000 duine fásta idir 15 – 74 bliain d'aois a seoladh i Mártá agus Bealtaine/Meitheamh 2009
- Taighde cineálach i bhfoirm 4 grúpa fócais a seoladh i Samhain 2009
- Taighde margaidh uileghabhálach ar threochtaí siopadóireachta grósaeireachta a sheol Kantnar Worldpanel (TNS Worldpanel roimhe seo)

Taispeánann na torthaí ar an taighde margaidh cainníochtúil i rith 2009 fianaise ar mhuinín agus meabhraíocht mhéadaitheach i measc na dtomholtóirí maidir lena gcearta sa tréimhse ó bunaíodh an Ghníomhaireacht ar fhoras reachtúil i mBealtaine 2007:

- Mhéadaigh ar chéatadán na dtomholtóirí a mheasann iad féin a bheith muiníneach maidir lena gcearta tomholtóra ó 66% i Márt 2007 go 74% go deireanach i 2009, agus iad siúd a chuireann síos orthu féin mar mhuiníneach maidir lena gcearta ag titim ó 21% go 14% thar an tréimhse chéanna
- Ar an gcuma chéanna, mhéadaigh ar chéatadán na dtomholtóirí a mheasann iad féin a bheith eolach ar a gcearta ó 59% go 67% curtha le titim sa lín díobh siúd a chuireann síos orthu féin mar gan a bheith eolach, ó 26% go 20%
- Léiríonn an taighde freisin éabhlóid i dtuiscint na cosanta i dtéarmaí chearta an tomholtóra. Mhéadaigh ar an lín díobh siúd a mheasann iad féin a bheith cosanta ó 61% i Márt 2007 go 65% go deireanach i 2009

I ndáil le ‘Gearáin’ tá na tomholtóirí Éireannacha onnghníomhach i gcónaí agus 78% de na tomholtóirí sásta chun gearán a dhéanamh nuair atá údar acu. Do na tomholtóirí sin a rinne gearán sa 12 mí roimhe seo, bhain an chúis ghearáin ba mhinice le táirgí nó seirbhísí fabhtacha.

Ba é an phríomhchúis faoi gan gearán a dhéanamh ‘nár theastaigh an stró a bhaineann le gearán a dhéanamh’; luaigh beirt as cúigear (44%) an chúis seo. Tá an tairbhe a bhaineann le gearán a dhéanamh soiléir sa mhéad gur mhottaigh beagnach triúr as ceathrar (74%) díobh siúd a rinne gearán gur fuasclaíodh go hiomlán a ngearán. Bhí iomlán de 73% de na tomholtóirí ar fuasclaíodh a ngearán an- sásta nó go hiomlán sásta leis an toradh. Dúirt beirt as cúigear de na tomholtóirí go hachomair ar fuasclaíodh a ngearán go hiomlán agus a bhí sásta leis an toradh go n-inseodh siad do dhaoine atá ar a n-aithne faoina dtaithí dhearfach leis an ngnó áirithe, teachtaireacht dearfach don chomhphobal fiontraíochta.

Tá an ‘Mheabhraíocht’ sa Ghníomhaireacht mar chomhlacht atá freagrach i gcur chun cinn agus i gcosaint chearta na dtomholtóirí in Éirinn ag méadú i gcónaí. Ón mbliain 2009 go deireanach tá an Ghníomhaireacht ainmnithe ar dtús do níos mó ná beirt as cúigear (41%) mar an comhlacht atá freagrach i gcur chun cinn agus i gcosaint chearta na dtomholtóirí in Éirinn.

Nuir a tugadh níos mó ná seans amháin chun freagra a thabhairt ar an gceist, thagair thar dhuine amháin as beirt (53%) don Ghníomhaireacht. Méadú 13% é seo. Tá an dá leibhéal mheabhraíochta seo ar na cinn is airde a taifeadadh go nuige seo.

IOMPRAÍOCHT SIOPADÓIREACHTA

B'fhéidir go mbaineann na torthaí is suimiúla de thraigde margaidh na Gníomhaireachta sa bhliain 2009 le Siopadóireacht agus Praghsáil agus Éifeacht an Mheathlaithe. Thaispeánan taighde a seoladh go deireanach i 2009:

- Gur athraigh 55% de na ceannaitheoirí grósaeireachta a n-iompraíocht ó thosach na bliana
- I measc na bpriomhathruithe bhí an gearradh siar ar phléisiúir don teaghlaach an-suntasach agus 56% de thomholtóirí ag dul leis an gcleachtas seo. Tá an chuid díobh siúd atá ag ceannach níos lú ag méadú i gcónaí agus 46% de na ceannaitheoirí grósaeireachta ag tuairisciú gur cheannaigh siad níos lú ag deireadh na bliana 2009 ná ag túis na bliana
- Tá siad siúd atá freagrach sa phríomhshiopadóireacht ghrósaeireachta ag ceannach níos mó earraí féinbhranda ná mar a thaispeántar in aon cheann de na tonnta taighde margaidh roimhe seo – earraí féinbhranda a bhí in 38% den phríomhshiopadóireacht ghrósaeireachta ag deireadh na bliana 2009
- Tá an t-athrú is mó ar nósanna siopadóireachta grósaeireachta i líon na gceannaitheoirí atá ag tosú ag baint buntáiste as tairiscintí speisialta, suas le 15%, idir lár agus deireadh 2009, go 53%
- Scéal doichill ba ea gur thit ar líon na dtomholtóirí ag siopadóireacht timpeall (trasna na n-earnálacha uile) ó 75% go 67% idir meán agus deireadh 2009
- Tá an chaoithiúlacht mar thoisc chinnidh maidir leis an áit chun siopadóireacht a dhéanamh ag sleamhnú isteach de réir a chéile, ó 13% go 17%, a fhad agus atá an praghas, an toisc is tábhactaí a bhfuil tionchar aige, tite siar beagán ó 70% go 65%
- Tá beagnach dhá dtrian (63%) de na tomholtóirí Éireannacha go gníomhach ag lorg bealaí níos saoire maireachtála agus dhearbhaigh beagnach trí cheathrú (74%) gur dhírigí an staid eacnamaíoch reatha iad ar smaoineamh go cúramach ar a gceannaíonn siad agus nuair a cheannaíonn siad
- Tá 82% éigean de na tomholtóirí uile ag buiséadadh anois do chostais teaghlaigh
- Tá brú ar ioncam an teaghlaigh agus 53% de na freagróirí ag rá gur laghdaigh ar a n-ioncam a bheagán nó a mhórán; 69% ag dearbhú go bhfuil siad ag iarraidh níos lú earraí a cheannach agus 67% ag cur earraí mórchaiteachais siar go bhfeabhsaíonn an staid reatha

In ainneoin an bhrú eacnamaíoch agus airgeadais ar theaghlaigh áfach atá soiléir ó thraigde na Gníomhaireachta, tá na tomholtóirí Éireannacha suairc i gcónaí agus 67% ag dearbhú go bhfuil siad ag baint taitnimh as an saol mar a bhain riamh agus 69% ag breathnú ar an meathlú mar dheis mhaith chun sladmhargaí a thapú ar na saor-reiceanna.

A fhad agus a chomharthaíonn treocht ghinearálta an taighde go bhfuil na tomholtóirí go méadaitheach fainseisithe, cumhachtaithe agus meabhrach sa luach, tá túis meatha sa líon (go ginearálta) atá ag siopadóireacht timpeall agus cúis imní don Ghníomhaireacht is ea méadú na caoithiúlachta mar phríomhchúis do shiopa áirithe a roghnú.

A fhad agus nach léiríonn atríall aonair taighde treocht nua ann féin, tá an Ghníomhaireacht aireach ar sheanbhogás ag filleadh ar intinn na gceannaitheoirí agus coinneoidh sí ag díriú ar an luach agus an iomaíocht ar an margadh miondíola ina himeachtaí meabhraíochta agus cumarsáide. Ag an am a foilsíodh na torthaí gríosaíodh na tomholtóirí chun leanúint den obair dhian a rinne siad i dtéarmaí tiomána na hiomaíochta thar an 18 mí atá imithe. Leanfar de mheasúnú na méadrachta seo go léir i rith 2010 agus forbrófar feachtas iomchuí mheabhraíochta agus tionscnaimh de bhun na dtorthaí.

SUIRBHÉITHE PRAGHAIS GRÓSAEIREACHTA

Sheol an Ghníomhaireacht sé shuirbhé phraghais ghrósaeireachta ón gcéad treoirshuirbhé aici i láir 2007. Foilsíodh dhá shuirbhé phraghais ghrósaeireachta ar mhórchóir ag cuimsiú earraí brandálte agus féinbhranda i bhFeabhra agus in Iúil 2009. Chuimsigh na suirbhéithe na hilsioapáí (Tesco, Dunnes, Superquinn), na siopaí lascaine (Aldi agus Lidl) agus na príomh-mhiondíoltóirí siombalgrúpa (SuperValu, Centra, Spar agus Eurospar). Bhí iomlán de 98 táirge brandálte agus 122 táirge féinbhranda ar an liosta chun suirbhé a dhéanamh orthu san atríall is deireanaí, an suirbhé is mó go nuige seo.

Léirigh breithiúnas an tsuirbhé sin go raibh iomaíocht suntasach ar an margadh brandálte, agus an bhearna idir an ilsiopa is saoire agus is daoire ag leathnú go 4%, an bhearna is mó a chonacthas in aon cheann de shuirbhéithe na Gníomhaireachta go nuige seo. Ag am foilsithe torthaí na suirbhéithe sin in Iúil 2009, luaigh an Ghníomhaireacht gur léiriú a bhí anseo dar léi féin, ar chéim níos mó na praghsála iomaíche a bhí infhaighte do thomholtóirí a bhí sásta siopadóireacht timpeall. Go contrártha, chaoláigh an bhearna phraghsála idir siopaí lascaine sa teascóig bhranda ‘féinbhranda’ a oiread sin agus nach raibh ann di.

Ba í comhairle láidir na Gníomhaireachta do thomholtóirí i ndiaidh foilsíú torthaí an tsuirbhé, leanúint den chiseán siopadóireachta a scoilteadh chun fíorchoigilteas a fháil trí iomad na n-asraonta grósaeireachta atá infhaigte dóibh a úsáid. Ghríosaigh an Ghníomhaireacht tomholtóirí chun siopadóireacht chrónna a dhéanamh agus gan a bheith curtha dá dtreoir gan chuíos chun ceannach tallannach a dhéanamh.

Tá sé soiléir ó thorthaí an taighde mhargaídhe agus na suirbhéithe grósaeireachta a bheartaigh an Ghníomhaireacht go bhfuil snó an mhargaídhe Ghrósaeireachta Éireannaigh athraithe ó bhonn sa tréimhse ó 2007. Ba é an méadú drámata ar phraghas tomholtóra agus ar mheabhraíocht na rogha an cloachlú ba shuntasáí. I ndiaidh blianta inar bheag an brú iomaíoch, is é taithí an teascóig mhiondíola Grósaeireachta in Éirinn go raibh aistriú seismeach in iompraíocht na dtomholtóirí agus tomholtóiri ag measúnú go gníomhach táirgí athraigh (arb é an t-aistriú i dtreo brandáí príobháideacha nó féinlipéid is fianaise ar seo), meabhraíocht mhéadaithe sa phraghas (iompraíocht siopadóireachta atá meabhrach sa phraghas, tairiscintí a lorg go gníomhach, promóisin agus luach níos fearr go fadtéarmach) agus claonadh forásach chun an chaoithiúlacht a thréigean mar phríomhspreagthóir i gcinntí ceannaigh grósaeireachta (ainneoin táscairí ar na mallaibh go bhfeadfadh an treocht seo aisiompú faoi a daingnithe sa chéad tonn eile taighde), chun na ciseáin siopadóireachta a scoilteadh i measc iomad soláthraithe agus chun bainisteoireacht a dhéanamh go gníomhach ar a n-iompraíocht tomhaltais agus chun an comhcheangal luacha is fearr a chur i gcrích dá gcuid riachtanas.

A fhad agus a rannchuidigh cúinsí athraitheacha eacnamaíocha sa tréimhse ó 2007 leis an aistriú seo in iompraíocht na dtomhaltóirí rannchuidigh obair na Gníomhaireachta go suntasach i limistéar suirbhéithe praghsála grósaeireachta le meabhraíocht na dtomhaltóirí i gceisteanna iomaíochta sa teascóg seo. Rud eile de, thacaigh an chaibidlíocht an-phoiblí timpeall gach tonn de na torthaí suirbhé leis an mbrú marthanach faoi thiomáint an tomhaltóra ar mhiondíoltóirí grósaeireachta in Éirinn chun díriú ar a dtairiscintí luacha a fheabhsú.

SUIRBHÉ CÓGAISÍOCHTA

Mar chomhlánú ar a hobair maidir le suirbhé praghais grósaeireachta, dhírigh an Ghníomhaireacht a haire sa bhliain 2009 ar limistéir eile den chaiteachas miondíola, ag seoladh comparáide de na praghsanna a mhuirearaítear ar thárgí laethúla, cúram phearsanta agus leigheasra thar an gcuntar (TAC) i gcógaslanna agus in ilsiopaí. Foilsíodh torthaí an tsuirbhé seo i Samhain 2009. Ar an iomlán, rinne an Ghníomhaireacht iarracht suirbhé a dhéanamh ar 117 táirge díolta in 8 grúpa chógaisíochta ceannasacha, 4 cógaslann neamhspleácha agus 4 de na hilsioapá is mó.

Léirigh na torthaí go soiléir difríochtaí praghais suntasacha do thárgí ionanna idir na hasraonta éagsúla, mar shampla:

- Difríocht 161.6% (€7.90) ar L’Oreal Paris Recital Preference Hair Colour
(€4.89 Dunnes Stores, €12.79 Neamhspleách, Baile Átha Cliath 15)
- Difríocht 155.9% (€1.98) ar Vaseline tobán 100g
(€1.27 Sam Mac Cauley, €3.25 Neamhspleách, Baile Átha Cliath 15).

Ag déanamh comparáide idir ciseán d’earraí gnácha cúram phearsanta agus leigheasra TAC trasna Tesco, Dunnes Stores, Superquinn agus SuperValu, bhí an ciseán ba shaoire i dTesco (€80.85) agus ba dhaoire (€95.65) i Superquinn. Ba í an difríocht idir an ciseán ba shaoire agus ba dhaoire €14.80 (18.3%).

Ag déanamh comparáide idir ciseán de 15 earraí gnácha trasna na n-asraonta uile a ndearnadh suirbhé orthu, ba é Tigh Bradley Lárionad Siopadóireachta Bhaile Bhlainséir ba shaoire (€106.31) agus ba é Tigh hÍcí an Chearnóg, Tamhlacht ba dhaoire (€113.30). Léiríonn sé seo athrú €6.99 (6.6%).

Ag glacadh leis go bhfuil an claoadh ann go mbíonn an cúram phearsanta agus leigheasra TAC ina gcuid chostasach den siopadóireacht seachtainiúil agus le difríochtaí praghais chomh mór sin idir na miondíoltóirí, is limistéar é seo inar féidir coigileas lánbhrí a chur i gcrích trí shiopadóireacht timpeall. Ghríosaigh an Ghníomhaireacht agus í ag foilsíú na dtorthaí suirbhé seo na tomhaltóirí chun a bheith meabhrach sna roghanna atá infhaichte dóibh agus iad ag ceannach tárgí cúram phearsanta agus leigheasra thar an gcuntar TAC agus a sheiceáil cén áit a bhfuil an luach is fearr le fáil.

SCÓIP NUA DON OBAIR SHUIRBHÉ

Tá suirbhéithe débhliantúla ar mhórchóir na Gníomhaireachta an-dlúth ó thaobh an tsaothair agus d'idigh siad méid mór de na hacmhainní inmheánacha, a d'fhan srianta i rith na bliana 2009 ag teacht le teorannú an Rialtais ar chomhaireamh ceann na hearnála poiblí. A fhad agus a bhí an aisíocaíocht ó na suirbhéithe seo go fiúntach i dtéarmaí tairbhe don tomhaltóir óna mbunú, táthar go méadaitheach den tuairim taobh istigh den Ghníomhaireacht gur cuireadh i gcrích a bpriomhaidhm meabhraíocht na dtomhaltóirí i gceisteanna iomaíochta a ardú san earnáil ghrósaeireachta, agus gur cuireadh i gcrích bunathrú ar an iompraíocht tomhaltóra.

A fhad agus atá an Ghníomhaireacht cinnte dearfa den ghá don tomhaltóir rochtain a fháil ar fhasnéis chomparáide praghais ghrósaeireachta, teastaíonn modheolaíocht nua níos éifeachtaí leis an méid seo a sholáthar. Agus í aireach ar an dáil seo, chaith an Ghníomhaireacht roinnt mhaith ama agus dúthrachta i rith 2009 in iarracht chun modheolaíocht iontaofa a bhunú chun fасnéis praghais ghrósaeireachta ar líne cothrom le dáta a sholáthar. I bhFómhar na bliana 2009, chuaigh an Ghníomhaireacht i dteagmháil leis na priomhghrúpaí miondíola grósaeireachta go léir ag lorg cruinnithe chun moladh a chur chun cinn le haghaidh forbairt suíomh idirlín comparáide praghais grósaeireachta. Ba shoileir ón gcaibidlíocht seo nach gceadaíonn córais reatha phraghsála na miondíoltóirí do sholáthar dálaí praghais grósaeireachta atá mionsonraithe a ndóthain agus atá i bhformáid choiteann le gur féidir leo a bheith fóinteach do thomhaltóirí.

Go comhthráthach, fuair an Ghníomhaireacht fios go bhfuil roinnt miondíoltóirí ag machnamh ar nó ag forbairt go gníomhach suímh idirlín siopadóireachta grósaeireachta ar líne, a chomhlánódh iad siúd atá á n-oibriú cheana ag dhá cheann de na hilsioipaí Tesco agus Superquinn. Má oibríonn líon a ndóthain de mhiondíoltóirí in Éirinn siopaí grósaeireachta ar líne, tá an chosúlacht ann go bhforbrófar suíomh comparáide praghais faoi thiomáint na tráchtála ag tarraingt ar fасnéis ó na suímh idirlín seo. Is í intinn na Gníomhaireachta anois go ndéanfaidh sí faireachán ar an dáil seo. Mura n-eascaíonn fiontraíocht tráchtála dá shórt in am is i dtráth, b'fhéidir go scrúdóidh an Ghníomhaireacht na roghanna do shuíomh dá shórt í féin.

Idir an dá linn, leanfaidh an Ghníomhaireacht d'fасnéis praghais mhiondíola oibiachtúil a sholáthar do thomhaltóirí tríd an modh is éifeachtaí agus is féidir, á gcumasú dá réir sin chun a gumhacht cheannaigh fhiúntach a uasmhéadú agus feabhsuithe iomaíocha breise a chur i gcrích ar an margadh grósaeireachta. Don bhliain 2010 úróidh an Ghníomhaireacht an cur chuige i leith a suirbhé praghais grósaeireachta, ag seoladh suirbhéithe praghais teascán-bhunaithe ar tháirgí sonracha ar bhonn níos rialta in áit na suirbhéithe débhliantúla ar mhórchóir, agus glacfaidh sí cur chuige nua i leith suirbhéithe praghais i réimse níos leithne táirgí agus seirbhísí tomhaltóra. Ar dhá shampla den chur chuige nua seo tá, Suirbhé Táirgí an Chúraim Phearsanta (mionsonraithe cheana) agus suirbhéithe ar sheirbhísí gairmiúla á gcleachtadh go háitiúil mar CG agus táillí Fiaclóra.

AN LUACH TOMHALTÓRA

Mar fhreagairt ar an turnamh eacnamaíoch, sheol an Ghníomhaireacht tionscadal taighde mhargaidh ar mhionchóir i Márta 2009, agus í d'aidhm aige iniúchadh a dhéanamh ar na limistéir sin ina raibh na deacrachtaí is mó ag na tomholtóirí ina gcostais laethúla.

Thaispeáin na torthaí go raibh deacrachtaí ag 50% de na tomholtóirí Éireannacha cuid a chur le costas. Bhí ochtar as deichniúr tomholtóirí buartha faoina dtodhchaí airgeadais agus bhi gearrtha siar ar a gcaiteachas ag 61% de bharr an mheathlaithe. Go fiú san áit nach raibh an turnamh dulta i bhfeidhm ar na tomholtóirí, bhí siad meabhrach ann agus bhí tosaithe acu ar a n-iompraíocht a athrú. Chuimsigh na limistéir fhaidhbe ba mhó a d'aithin tomholtóirí sa timpeallacht eacnamaíoch ag an bpointe sin íoc as:

- Billí fuinnimh teaghlaigh   37%
- Gluaisteán a choinneáil ar siúl 36%
- Costais Sláinte agus Leighis   35%
- Earraí Grósaeireachta   32%

Feidhmíodh torthaí an taighde mhargaidh chun forbairt teascán nua de shuíomh idirlín na dtomholtóirí de chuid na Gníomhaireachta dar teideal ‘TomholtóirLuach’ a spreagadh.

Tá an TomholtóirLuach, a seoladh ar 15 Mártá 2009 chun a bheith comhchráthach le Lá Idirnáisiúnta na dTomholtóirí, ina phríomhchuid de threallús leanúnach na Gníomhaireachta chun cabhrú leis na tomholtóirí in Éirinn an luach is fearr agus is féidir a chur i gcrích trí cibé sainmhíniú luacha is mó atá ábhartha dóibh. Tá an TomholtóirLuach deartha chun cabhrú le tomholtóirí chun na bealaí is fearr a aithint chun margadh níos fearr a dhéanamh ina n-idirbhhearta tipiciúla ó ló go ló, gan a éileamh orthu an chaoi a gcaitheann siad a saol a athrú.

Tá ar áireamh ar an roinn TomholtóirLuach den suíomh idirlín TomholtóirNasc faisnéis agus leideanna deartha chun aghaidh a thabhairt ar phríomhlimistéir chaiteachais an tomholtóra agus aithníonn sé bearta do thomholtóirí a dteastaíonn uathu na roghanna is fearr a ransú dá gcúinsí. De bhréis ar ábhar nua a chur ar fáil do shuíomh idirlín na dtomholtóirí de chuid na Gníomhaireachta, tiomsáíonn sé réimse leathan príomhfhaisnéise lena n-áirítéar naisc idirlín (mar shampla itsyourmoney.ie, pumps.ie, callcosts.ie) agus cuireann sé ar fáil méar eolais aonair do na tomholtóirí atá ag lorg luach níos mó trasna réimse leathain de na limistéir is coitinne caiteachais idir laethúil agus mhíosúil.

Díríonn TomholtóirLuach ar earraí croíchaiteachais mar earraí grósaeireachta, fuinnimh, iompair, árachais agus siamsaíochta. Aibhsíonn an fhaisnéis bealaí le billí agus airgead a bhainistiú, an táirge nó an pacáiste ceart a roghnú, gearradh siar ar chostais agus aistriú agus sábháil. Tá ar áireamh freisin ar ThomholtóirLuach naisc suímh idirlín speisialtachta eile i limistéir mar theileachumarsáidí agus seirbhísí airgeadais chun cabhrú le tomholtóirí luach níos mó a fháil ar a gcuid airgid maidir leis na gnéithe sin dá gcaiteachas.

Níl TomholtóirLuach ceaptha chun tomholtóirí a spreagadh chun na dtáirgí agus na seirbhísí is saoire chun freastal ar a riachtanais. Forbraíodh é ar shon go bhfuil i bhfad níos mó i gceist le luach ná an

praghás amháin agus léiríonn an chomhairle agus na leideanna atá ar áireamh air seo, ag moladh go ndéanann na tomholtóirí a machnamh go cúramach ar réimse iomlán na dtréithe, na dtacaíochtaí agus na ngnéithe eile a theastaíonn uathu agus iad meabhrac h i luach na dtáirgí agus na seirbhísí a cheannaíonn siad. Ní bhaineann an oiread sin obair thaistil le TomholtóirLuach maidir le teacht ar an bhfaisnéis riachtanach chun cinntí faisnéisithe ceannaigh a dhéanamh trí sheoladh aonair idirlín a sholáthar a threoróidh iad chun na faisnéise riachtanaí.

Lean an Ghníomhaireacht de leathnú agus de chur leis an acmhainn TomholtóirLuach i rith 2009 agus é de rún aici cabhrú leis na tomholtóirí déileáil le brú airgeadais an mheathlaithe. Mar threisiú ar ThomholtóirLuach, thosaigh an Ghníomhaireacht obair chun forbairt a dhéanamh ar uirlis chomparáide caiteachais ar a dtugtar 'An Barainneoir' atá le seoladh sa bhliain 2010.

Tá an 'Barainneoir' deartha chun na tomholtóirí a chumasú chun comparáid a dhéanamh ar a gcaiteachas i réimse sainmhínithe de chatagóirí tomhaltais coiteanna (Earraí Grósaeireachta, Fón Siúil, Guthán Líne Seasta, Leathanbanda agus Teilifís) in éadan meáin chomparáidigh ábhartha. A luaithe agus a chríochnaítear an príomh-mheasúnú caiteachais beidh an uirlis ina méar eolais ar limistéir inar airde an caiteachas ná an meán comparáideach agus cuireann sí ar fáil comhairle agus leideanna ar an gcaoi le coigilteas a chur i gcrích agus margadh níos fearr a lorg. Forbrófar breiseanna eile ar 'fheisteán uirlisí luacha' an tomholtóra i rith 2010.

STAIDÉAR TÓGÁLA

I Samhain 2008 d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht torthaí tionscadal taighde ar mhórchóir chun an earnáil Tógála Tí a luacháil ó pheirspictíocht an tomholtóra agus chun a breithiúnas agus a conclúidí a thíolacadh i ndáil lena neart, a laigí coibhneasacha agus na limistéir ionchasacha don fheabhsú. Agus riarr ioncaim réasúnta ard na dtomholtóirí sin atá infheistithe go tipiciúil i gceannach/cothabháil an tí agus/nó uasghrádú, dhírig an taighde ar an acmhainn don díobháil tomholtóra ag eascairt as bearnaí faisnéise, ceisteanna rialacháin agus nithe eile.

Chuimsigh an 25 moladh den staidéar bunú Fóram Feidhmithe agus gach geallchoimeádaí ábhartha rannpháirteach ann, chun an breithiúnas ábhartha a chur chun cinn agus a chur i bhfeidhm go tapaidh agus go héifeachtach. Tionóladh cruinnithe déthaobhacha chun an Fóram Feidhmithe a phlé i rith Eanáir agus go luath i bhFeabhra 2009 cé gur fhág comhcheangal d'acmhainní inmheánacha antoranta agus an bunaistriú a tharla san earnáil réadmhaoine in Éirinn i rith na bliana 2009 nár bh fhéidir go leor de na moltaí a chur chun cinn ar bhealach lánbhrí go gearrthéarmach. Ina ainneoin sin, tá feidhmiú a chuid moltaí ina limistéar tosaíochta i gcónaí do Rannán Taighde na Gníomhaireachta agus fillfear ar an tuarascáil seo go tréimhsíúil faoi mar a fheabhsaíonn na cúinsí eacnamaíocha d'fhonn obair an Fhóraim Fheidhmithe a athshuí mar obair ábhartha.

TACAÍOCHT

Féadann an tacaíocht tomholtóra ról riachtanach a dhéanamh i bhforbairt agus i bhfeidhmiú an pholasáí thathagaigh agus na dea-reachtaíochta. Bealach a feidhm thaghde, d'fhéach an Ghníomhaireacht le leas na dtomholtóirí a chur chun cinn agus a chosaint trí thacaíocht níos mó thar a gceann. De bheis ar fhreagairt ar iarratais de chuid an Roinn Fiontar, Trádála agus Nuálaíochta agus an Choimisiún Eorpaigh i rith 2009, bhí an Ghníomhaireacht rannpháirteach i roinnt próiseas comhairle poiblí, lena n-áirítear:

- Grúpa Athbhreithnithe ar an bPragasInnács Tomhaltais
- Comhairle Speisialta um Fheithicí sa tSeirbhís Phoiblí maidir le Rialaitheoir Tacsaí
- Bille Forbartha Ilaonaid – cuntais mhínithe mionsonraithe curtha faoi bhráid
- Bille Eadrána – cuntais mhínithe curtha faoi bhráid
- Straitéis lompair Oifig lompair Bhaile Átha Cliath – aisling don bliain 2030
- Comhairle um Bainistiú Dramhaíola de chuid an Roinn um Chomhshaol, Oidhreacht agus Rialtas Áitiúil

Go comhlántach leis an méid thuas, thug an an Príomhfheidhmeannach aithisc os comhair na bhfóram seo:

- Comhdháil Chuntair amach, Eanáir 2009
- Sásamh an Tomholtóra in Éirinn, Comhdháil Ombudsman na RA, Bealtaine 2009
- Comhdháil faoi Thodhchaí an Mhiondíola in Éirinn, Deireadh Fómhair 2009
- Comhdháil Eurostat: Athbhreithniú á dhéanamh ar Ailtireacht Ghnó na Staitistí Praghais Tomholtóra, Deireadh Fómhair 2009

Colún a Trí: Faisnéis agus Meabhraíocht

FAISNÉIS

Príomhghná de ról na Gníomhaireachta mar atá sonraithe ar an Acht um Chosaí Tomholtóirí 2007 is ea cothú na meabhraíochta poiblí agus seoladh na bhfeachtas faisnéise poiblí d'fhoinn oideachas agus comhairle a chur ar thomholtóirí i ndáil le cosaint na dtomholtóirí agus ceisteanna leasa.

Is é an chéad chalafort staid chuig an GNT do go leor tomholtóirí ná bealach Líne Chabhrach na dTomholtóirí den Ghníomhaireacht nó suíomh idirlín na dtomholtóirí, www.consumerconnect.ie. Tá an mhéadracht agus mionsonraí breise a bhaineann le feidhmíocht an dá cheann díobh seo i rith 2009 sonraithe thíos.

De bhréis ar na bealaí seo rochtana ar an nGníomhaireacht, díríodh le blianta beaga anuas ar mheabhraíocht an phobail a mhéadú trí fhógraíocht sprice agus imeachtaí promóisin. Tharlódh go ndíreofaí go sainiúil ar an limistéar seo i rith 2007 agus 2008, sna tréimhsí is luaithe den tógáil bhranda don Ghníomhaireacht nua.

I rith 2009, ghearr an Ghníomhaireacht siar go mór ar chúrsaí fógraíochta, ag léiriú na gcúinsí eacnamaíocha agus an mhian chun fanacht ar shoiléiriú breise maidir le scóip tharchur na Gníomhaireachta amach anseo ag cur san áireamh an t-iomlánú ionchasach ar an bhfaisnéis tomholtóra le himeachtaí oideachais an Rialaitheora Airgeadais agus an malgamú pleanálte leis an Údarás um lomaíocht.

Tá comhchoibhneas soiléir thar thréimhse ama idir an fhógraíocht (ar na meáin uile) agus an trácht go dtí an Líne Chabhrach ach go háirithe. De thoradh an laghdaithe ar an ngné seo d'imeachtaí ardaithe na meabhraíochta poiblí, breathnáodh meath áirithe i dtuilleadh na nglaoonna chuig Líne Chabhrach na dTomholtóirí i rith na bliana 2009. Coinniodh an treocheat seo go luath i 2010 agus beartófar chun aghaidh a thabhairt ar seo anois ó tá an chéad cheann den dá ghníomhaíocht athraithe eagraíochtúla tosaithe, mar atá, iomlánú na Faisnéise Tomholtóra agus Imeachtaí Oideachais an Rialaitheora Airgeadais.

In ainneoin an mheatha ar imeachtaí na fógraíochta, choinnigh an Ghníomhaireacht leibhéal dearscnaitheacha den mheabhraíocht phoiblí mar atá bunaithe trí thaighde margaidh, agus a fhad agus a laghdaigh roinnt ar an éifeacht láithreach ‘gairm chun gnímh’ den fhógraíocht os cionn na líne, díríodh go leanúnach ar imeachtaí arna dtiomáint ag an gCaidreamh Poiblí agus for-rochtain a chuaigh chun fónaimh don Ghníomhaireacht go maith. An fócas seo ar sholáthar láidir CP beidh sé i gcónaí ina chuid lárnoch d'imeachtaí cumarsáide na Gníomhaireachta isteach sa bhliain 2010 agus anonn, ag léiriú an luach soiléir do thomholtóirí den fhócas marthanach ar na meáin ar ról agus aschuir na Gníomhaireachta.

LÍNE CHABHRACH NA DTOMHALTÓIRÍ

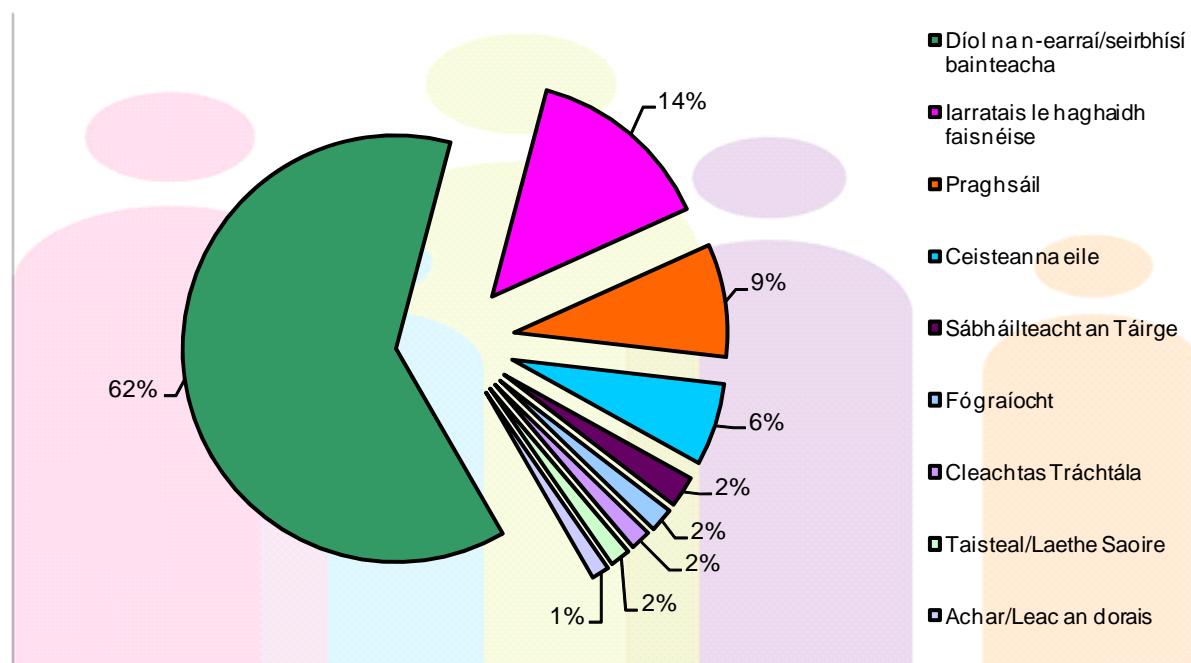

Sa bhliain 2009, phléigh An Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí le beagnach 65,000 ceist, gearán agus iarratas le haghaidh faisnéise ó thomholtóirí agus gnólachtaí ar réimse leathan ceisteanna. Phléigh Líne Chabhrach na dTomholtóirí tiomanta againn atá ar fáil ar 1890 432432 nó 01 4025555 leis an gcuid is mó de na ceisteanna beagán thar 63,000. Fuarhas ceisteanna eile tríd an bpost, trí r-phost nó ó ghairtheoirí pearsanta chuig an Ghníomhaireacht.

Léiríonn na figiúirí seo laghdú ar 2008. Mar atá taispeánta thusas táthar den tuairim gurb é an meath ar imeachaí fógraíochta faoi deara seo go pointe ar a laghad, a bhfuil tionchar láidir aige ar thoilleadh na nglaoonna go Líne Chabhrach na dTomholtóirí.

De na teagmhálacha tomholtóra a fuarthas, lorg 62% díobh siúd a chuaigh i dteagmháil leis an nGníomhaireacht, faisnéis ar a gcearta maidir le ceannach earraí agus seirbhísí, mar a chuimsíonn an tAcht um Díol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980. Tá ceisteanna eile ardtoillte tomholtóra taispeánta thíos.

Figiúr 2 – Ceisteanna Ardtoillte Tomholtóra

ARNÁLACHA

Is mar seo a leanas a bhí na hearnálacha uachtaracha a bhfuarthas fiosruithe nó gearán maidir leo:

- **Bainteach le Feithiclí 11.8%**

Cuimsíonn seo fadhbanna le gluaisteáin nua agus athláimhe, lena n-áirítear gluaisteáin tuairteáilte agus gluaisteáin a ndearnadh crioscáil ar an gclog, chomh maith le deisiú gluaisteán, comhbhail ghluaisteán, córais loingseoireachta satailíte srl.

- **Éadach/Coisbheart/Oiriúintí 9.8%**

- **Earraí Siamsaíochta Baile 9.5%**

Cuimsíonn an catagóir seo ríomhairí pearsanta, ríomhairí glúine, teilifíseáin, trealamh éisteachta, ceamaraí agus innill chluiche.

- Telecoms 8.7%**

Ar áireamh anseo tá fadhbanna le fearais láimhe soghluaiste agus leis an leathanbhandá.

- Fearais Teaghlaigh**

Cuimsíonn an catagóir seo earraí bána mar chócaireáin, meisíní níocháin agus triomaitheoirí srl. Fuarthas toilleadh ard glaonna sa chatagóir seo sa ráithe dheireanach de 2009 i ndiaidh don Ghníomhaireacht a iarradh go n-aimseofaí níos mó ná 5,000 cócaireán ar féidir leo, faoi chuínsí áirithe nimhiú monocsaíde carbón a chur faoi deara, mura bhfeidhmítear iad de réir treoracha na n-úsáideoirí agus an doras greille a bheith dúnta agus an ghreille ag oibriú.

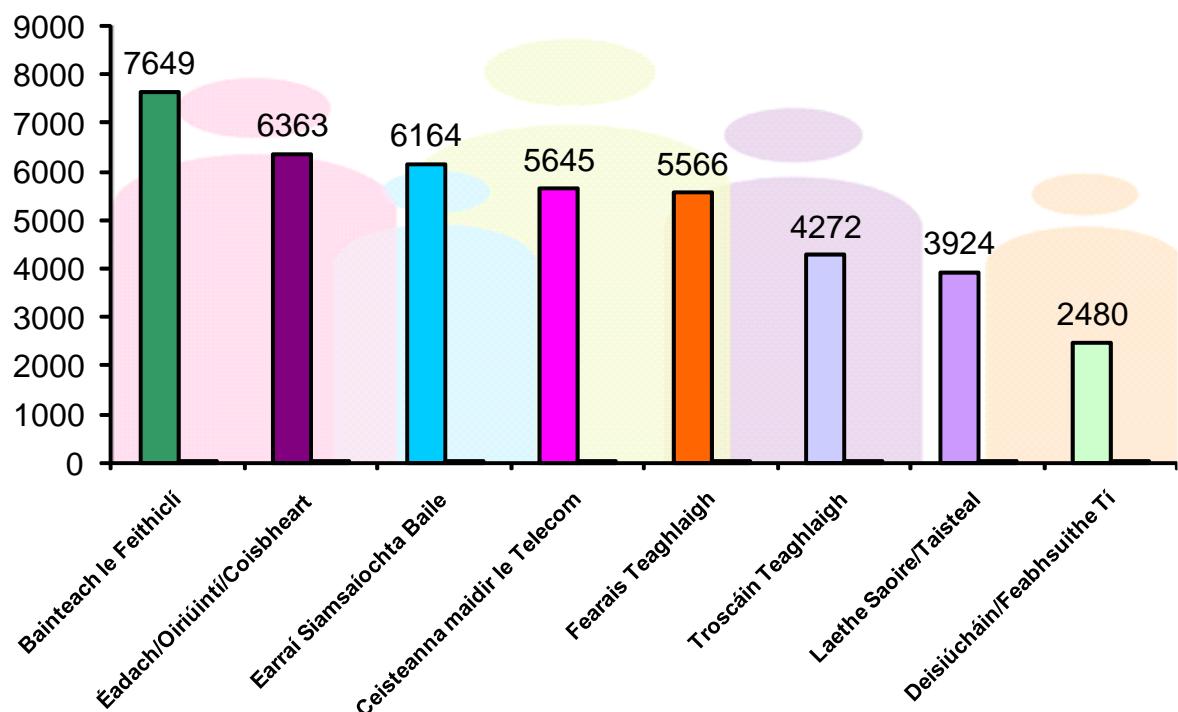
- Troscáin Teaghlaigh 6.6%**

Boird, cathaoireachá, foirne troscáin agus troscáin bhoga

- Laethe Saoire/Taistéal 6.1%**

Baineann na fadhbanna atá le fáil anseo le laethe saoire pacáiste, eitiltí agus cíos gluaisteán.

Figiúr 3 – Ceisteanna de chuid na bPríomhEarnálacha

Ag tosú go han-deireanach sa bhliain 2008 agus i gcaitheamh na bliana 2009 go leanúnach, bhí tobardú suntasach ar na glaonna a fuarthas i ndáil le tomholtóirí a raibh imní orthu faoi chomhlachtaí as tráchtáil. Go príomha i measc cúramí na ngairtheoirí bhí cearta na dtomholtóirí i ndáil le taiscí íoctha as earraí nach bhfuarthas nó seirbhísí nár cuireadh ar fáil, cearta sealbhóirí na ndearbhán bronntanas nó

an nóta creidmheasa agus cúramí timpeall na hiontaofachta i gcás earraí fabhtacha a luaithe agus a scoireann an trádálaí den trádáil. Chun aghaidh a thabhairt ar roinnt de na cúramí seo, d'úraigh an Ghníomhaireacht gnéithe tábhachtacha d'ábhar shuíomh idirlín na dtomholtóirí i ndáil le miondíoltóirí a bhfuil deacrachartaí trádála/scoir acu. Míníonn an suíomh idirlín fairis sin coincheapa na hiniúchóireachta/riaracháin/leachtaithe agus tairgeann sé treoir thábhachtach do thomholtóirí agus a n-élimh á gcur isteach acu mar chreidiúnaithe gan cheangal. De bhréis ar sin bheartaigh an Ghníomhaireacht feachtas suntasach faoi thiomáint an Chaidrimh Phoiblí ag aibhsíú ceisteanna a bhaineann le dearbháin bhronntanais/cártaí bronntanais agus táirgí cosúla i dtimpeallacht dúnta na ngnóthaí agus Nollaig 2009 ag druidim.

Breactar ar bhunachar sonraí ábhar faisnéise iomchuí a bhaineann le gach glao chuig líne chabhrach na dtomholtóirí de chuid an GNT. Cuireann an fhaisnéis seo in iúl foinse threorach lánbhrí go hionchasach don Ghníomhaireacht timpeall ceisteanna ar cuid imní iad don tomholtóir, treochtaí eascarthacha/luathfholáireamh ar phríomhábhair tomholtóra, ceisteanna sainiúla le trádálaithe aonair srl. De bharr an teorannú foirne bhí an Ghníomhaireacht an-srianta faoina mhéid a bhí sí in ann anailís a dhéanamh ar an bhfaisnéis seo go mionsonraithe. Dírfodh go sainiúil ar seo ó pheirspictíocht taighde don bhliain 2010 agus tá sé de rún an tuairisciú atá bunaithe ar an bhfoinse seo a mhéadú go mór sa bhliain atá romhainn.

SUÍMH IDIRLÍN

I rith na bliana 2009, d'fheidhmigh foireann na suíomh idirlín den Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí go láidir agus leanadh den phorás tráchta á n-úsáid. Modh éifeachtach costais atá sna suímh idirlín chun teagmháil a dhéanamh le tomholtóirí agus a fhad agus gur lú atá siad oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar cheisteanna sainiúla tomholtóra ar ábhair aonair, tairgeann siad ardán uathúil le faisnéis agus teachtaireacht fócais leathain a chur in iúl.

I rith 2009, d'oibrigh an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí trí shuíomh idirlín, suíomh idirlín tomholtóirí www.consumerconnect.ie; suíomh idirlín corparáideach www.nca.ie agus micreashuíomh ag tabhairt aghaidh go sonrach ar ábhair a bhaineann le réadmhaoin ar a dtugtar www.consumerproperty.ie

CONSUMERCONNECT.IE

Tá www.consumerconnect.ie spriocdhírithe go sonrach ar riachtanais faisnéise an tomholtóra agus tairgeann sé faisnéis inrochtana cothrom le dáta ar réimse ceisteanna a bhaineann le cearta na dtomholtóirí. De bhréis ar threoracha agus leideanna a thairgeadh, sonraíonn an suíomh idirlín cluichí bunaithe ar chearta na dtomholtóirí, chun eolas na dtomholtóirí a tháistíl ar a gcearta dlíthiúla, agus tá fotha Nuachta ag gabháil leis chomh maith agus go tábhachtach, taifead cothrom le dáta ar na haisghairmeacha uile a bhaineann le sábháilteachta an tárge agus ráitis fhaisnéise arna n-eisiúint ag an nGníomhaireacht mar an Comhlacht in Éirinn atá freagrach i nósanna imeachta sábháilteachta tárgí ar an leibhéal Eorpach.

Nuashonraítéar an suíomh go minic, ar bhonn laethúil de ghnáth, agus leis an bhforás tráchta i rith 2009 shroich sé céim níos airde ná riamh beagán faoi bhun 275,000 cuairt faoi dheireadh na bliana. Tugadh faoi deara buaic ar an ngníomhaíocht suímh i rith Deireadh Fómhair 2009 nuair a fuarthas beagán thar 29,000 cuairt agus airíodh a oiread ard cosúil do Shamhain le beagán faoi 26,000 cuairt. Bhí sé seo comhthráthach le mórrthionscnamh cumarsáide agus CP don Ghníomhaireacht timpeall airdill faoi shábháilteachta chócaireáin gháis agus léiríonn sé éifeachtacht suímh idirlín na Gníomhaireachta i gcraobhscaoileadh na faisnéise tábhactaí go

tapaidh agus go hinniúil. Tá sé soiléir nach féidir a chur i gcás go bhfreastlóidh an chumarsáid idirlón-bhunaithe ar riachtanais chumarsáide aon chomhlachta phoiblí go dtí go sroicheann an treá agus an feidhmiú idirlín an tuairisciú uasta féideartha, ach tá an suíomh idirlín tomholtórnasc bunaithe go daingean mar bhealach géibheannach don Ghníomhaireacht.

Is é an t-ábhar is mó gnaoi ar an suíomh idirlín tomholtóirnasc na Treoracha ginearálta ábharthachta agus na Leideanna, chomh maith leis an gcrios foghlama, atá mar óstach do thráth na gceist ar líne chearta na dtomholtóirí. Is mór ag treoir na Gníomhaireachta i leith gearán tomholtóra a chur faoi bhráid, an trácht marthanach, a léiríonn b'fhéidir toil mhéadaitheach na dtomholtóirí Éireannacha chun labhairt amach nuair a bhíonn siad míshásta, mar a aithníodh inár n-imeachtaí taighde mhargaidh.

NCA.IE

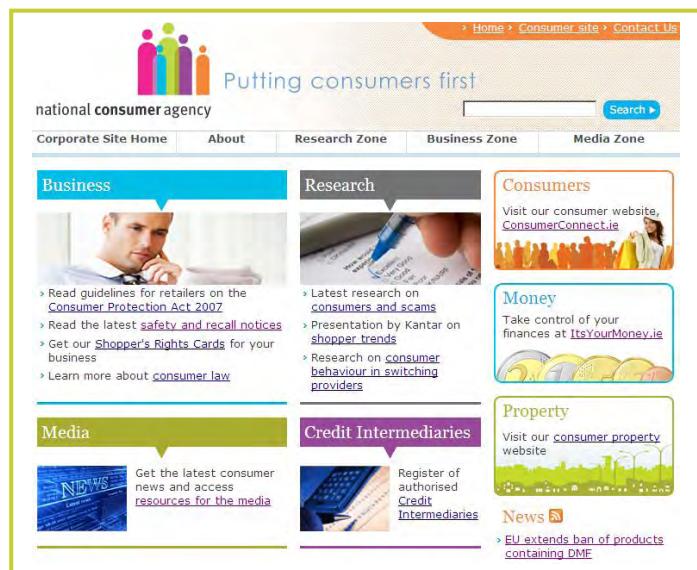
Go comhlántach le www.consumerconnect.ie, seoladh an suíomh idirlín corparáideach www.nca.ie in Iúil 2007 agus is é a thaithí go bhfuil forás leanúnach tráchta, bíodh gur ar leibhéal níos measartha go mór ná a chomhshuíomh tomholtóra. Tá an suíomh deartha chun freastal ar riachtanais na ngnóthaí, na dtaighdeoirí, na meán, na Gníomhaireachta agus tá ar áireamh air an taighde is nua a bheartaigh an Ghníomhaireacht agus treoracha do ghnóthaí.

Ní dheachaigh an leibhéal céanna infheistíochta san am nó in acmhainní airgeadais chun tairbhe an tsuímh agus feidhmíodh suíomh na dtomholtóirí agus cuireadh chun é seo a leigheas i rith 2009 go deireanach, nuair a tionscnaíodh tionscadal úraithe leathanaigh bhaile. Tá úrú an Leathanáigh bhaile ceaptha chun beoccht nua a thabhairt don dá cheann de phríomhshuíomh idirlín na Gníomhaireachta i dtimpeallacht inar mhíchuí athchóiriú suíomh idirlín ar mhórchóir agus athstruchtúrú eagraíochtúil in oirchill ar feitheamh a bhaineann le malgamú an Údarás um lomaíocht agus iomlánú iarfheidhmeanna Fhaisnéis Tomholtóra agus Oideachas Airgeadais de chuid an Rialaitheora Airgeadais. Taingfidh an t-úrú ar an Leathanach Baile Corparáideach an deis chun loingseoireacht a dhéanamh timpeall na príomhfhaisnéise atá lonnaithe ansin ar bhealach níos dírí sa chaoi go mbeidh an t-ábhar ginearálta níos tarraigtí agus níos inrochtana.

Shroich an trácht chun www.nca.ie 64,094 cuairt sa bhliain 2009.

CONSUMERPROPERTY.IE

Fara an dá phríomhshuíomh, sheol an Ghníomhaireacht suíomh nua www.consumerproperty.ie i Meán Fómhair 2008, deartha chun fainseáil a chur ar fáil ar cheisteanna a bhaineann le ceannach níos maireachtáil i bhforbairt ilaonaid. Tháinig an ‘micreashúiomh’ seo chun cinn de bhun oibre Fóraim na nGeallchoimeádaithe um Phorbairt Ilaonaid. Taispeánann anailís ar an ábhar atá á breathnú go bhfuil siad siúd atá ag teacht ar an suíomh á fheidhmiú chun fainseáil a fhiosriú atá sonrach ó thaobh a gcuid riachtanas, agus an t-ábhar is mó gnaoi dírithe go trom ar an roinn Bhur gCeisteanna, a fhreagraíonn ceisteanna i ndáil le gnéithe sonracha éagsúla a bhaineann le maireachtáil i bhforbairt ilaonaid agus a

bheith ag déileáil le comhlachtaí bainisteoireachta srl. Corpraíonn an suíomh freisin ceangail fhairsinge le suímh ábhartha eile. Sa bhliain 2009, bhí curiarracht tráchta de 19,203 cuairt.

LIMISTÉIR NUA FÓCAIS

Bhí fócas nua sa bhliain 2009 ar eisiúint thréimhsíúil na n-airdeall tomholtóra chuit síntiúsóirí a shínigh bealach suímh idirlín na Gníomhaireachta agus tá sé ceaptha forbairt bhereise a dhéanamh ar an obair seo sa bhliain 2010, ag uasghrádú minicíocht na n-airdeall go mbeidh siad coicísiúil.

Cinneadh ar fhócas nua sa bhliain 2009 dírithe ar eMhargáil suímh idirlín na Gníomhaireachta a mhéadú, lena n-áirítear athbhreithniú ar na meiteashonraí ar www.consumerconnect.ie. Leanann an Ghníomhaireacht uirthi ag déanamh achainí le haghaidh ceangal le suímh ábhartha san áit inar aithníodh tairbhe don tomholtóir. Thosaigh an Ghníomhaireacht freisin ar a céadtásc comhordaithe leis na meáin sóisialta ag oibriú trí Facebook, Linkedin agus Twitter, limistéar ina bhfuil sé d'aidhm aici an ghníomhaíocht a mhéadú i rith 2010.

FOILSEACHÁIN

Cuireann sraith de leabhráin tomholtóra faisnéis chabhrach ar fáil ar thopací ar cuid spéise iad do na tomholtóirí agus comhlánaíonn siad an fhaisnéis atá ar áireamh ar shuímh idirlín na Gníomhaireachta. Ag teacht le hoibleagáidí faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, forbraíodh leaganacha Gaeilge d'fhoilseacháin tomholtóra na Gníomhaireachta is féidir a íoslódáil ar www.consumerconnect.ie.

I Lúnasa 2009, eisíodh 'Treoir don Tomholtóir maidir le Sábháilteacht na nDallóg Fuinneoige' i gcomhar leis an Údarás um Chaighdeán Náisiúnta Éireann (NSAI). Comhairlíonn an treoir seo go gcuireann téada na ndallgó fuinneoige agus na gcuirtíni priacal áirithe faoi deara do leanaí. Féadann drolanna na dtéad ar dhallóga rollán, dallóga lataí agus dallóga ingearacha, naónáin agus leanaí óga, go háirithe iad siúd atá faoi bhun trí bliana d'aois, a ghortú nó a thachtadh. Seoladh an treoir seo chuig aon mhiondíoltóir sa thír atá ag díol dallóga fuinneoige agus freisin chuig gach oifig den FSS.

Áiríonn an liosta ionlán reatha d'Fhoilseacháin GNT:

- Treoir don Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí
- Treoir don Acht um Díol Earraí agus Soláthar Seirbhísí 1980
- Treoir do Chúirt na nÉileamh Beag
- Treoir do Laethe Saoire Pacáiste
- Treoir don Phógraíocht agus an Tomholtóir
- Treoir do Dhlí na dTomholtóirí agus Praghsanna
- Treoir do shábháilteacht Bhréagán

- Treoir do Cheannach Gluaisteáin
- Comhlachtaí Bainisteoireachta Réadmhaoine agus tusa
- Ag Ceannach agus ag Maireachtáil i Réadmhaoin Forbartha Ilaonaid in Éirinn
- Treoir Tomhaltóra do Shábhálteacht na nDallóg Fuinneoige

Tarlóidh athbhreithniú straitéiseach ar fhoilseacháin na Gníomhaireachta i rith 2010 chun an ceanglas le haghaidh foilseachán i gcló amach anseo a dheimhniú.

MEABHRAÍOCHT

Óna bunú, bheartaigh an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí réimse feachtas poiblóchta deartha chun cearta na dtomholtóirí a chur díreach os comhair intinn na ndaoine. Feidhmíonn na feachtas seo na hilmheáin agus rianaíodh a n-eifeacht bealach taighde mhargaidh thréimhsíúil na Gníomhaireachta.

Agus í meabhrach ar an mbrú buiséadach agus ag baint buntáiste as an leibhéal ardaithe meabhraíochta a aithníodh trí rianú meabhraíochta thaighde mhargaidh na Gníomhaireachta, theorannaigh an Ghníomhaireacht an fhógraíocht i rith 2009 agus dhírigh ar an raidió mar phríomhbhealach. I gcontrárthacht le blianta níos luaithe, ní dhearnadh aon fhógraíocht teilifíse.

Seoladh sraith de 'roiseanna groda' fógraíochta raidió i rith na bliana, dírithe ar phríomhthréimhsí siopadóireachta mar Shaor-reiceanna an tSamhraidh, an tréimhse fillte ar an scoil, an tréimhse réamhNollag, agus Saor-reiceanna na hathbhliana. Faoi mar a mhoilligh ar an ngeilleagar dhírigh imeachtaí fógraíochta agus meabhraíochta go príomha ar chabhrú leis na tomholtóirí agus iad ag tabhairt aghaidh ar chúinsí athraitheacha eacnamaíocha, ag lorg luach a gcuid airgid agus ag bainistiú a gcuid acmhainní go céillí.

Fara an fhógraíocht choinbhinsiúnach lean an Ghníomhaireacht chun a bheith rannpháirteach in imeachtaí for-rochtana mar:

- Dáileadh leanúnach Chártaí Cearta na gCeannaitheoirí bealach na siopaí agus ar iarratas go díreach ar an tomholtóir
- Ruathar tosaigh isteach i limistéar na meán sóisialta bealach Facebook, Twitter agus linkedin
- Rannpháirtíocht i gcomhdháil bhliantúil Chumann Mhúinteoirí Staidéar Gnó na hÉireann áit ar réamhbhreathearnaíodh ShopSmart cluiche nua chearta na dtomholtóirí den Ghníomhaireacht dírithe ar dhaltaí den dara leibhéal, a fuair gáir mholta.
- Ag freagairt ar iarratas díreach ón tSeirbhís Chomhairle Airgid agus Buiséadta le haghaidh póstaeir ag cur chun cinn go sonrach an roinn TomholtóirLuach de shuíomh idirlín an GNT. Dáileadh cóipeanna ar gach oifig de chuid MABS sa thír
- Freagairt ar iarratais le haghaidh oiliúna agus tacáiochtaí eile d'eagraíochtaí mar Láirionad Tomholtóirí na hEorpa, faisnéis do shaoránaigh, foireann a chur ar sheastáin ag leabharlanna poiblí srl.;

Forbairt shonrach agus an-suntasach sa bhliain 2009 ba ea dearadh agus tógáil cluiche nua don suíomh idirlín tomholtóirnasc dírithe ar dhaltaí den dara leibhéal agus go háirithe iad siúd atá idir 14 – 17 bliain d'aois. Beireann ShopSmart na himreoirí trí shraith de chnámhscéalta siopadóireachta fíora i meal siopadóireachta samhalta ag tástáil a gcuid eolais ar a gcearta tomholtóra. Féadtar an cluiche a imirt go hiomaíoch, in aghaidh an chloig agus in éadan imreoirí eile a bhuiúchas sin d'fheidhmiú chlár na dtosaithe. Tá an cluiche beo faoi láthair ar an suíomh idirlín tomholtóirnasc ach tarlóidh an seoladh foirmiúil le linn na tréimhse fillte ar an scoil den bhliain acadúil 2010/2011, agus pacáiste Acmhainne Múinteoireachta á forbairt chun a fheidhmiú sa seomra ranga a thacú. Cruthaíonn sé seo na chéadeilimintí de straitéis nua oideachais á forbairt ag an nGníomhaireacht.

CEISTEANNA EILE

ATHRÚ EAGRAÍOCHTÚIL

Dúirt an tAire Airgeadais ina ráiteas Buiséid 2009 i nDeireadh Fómhair 2008 go gcumascfadh an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomhaltóirí leis an Údarás um Iomaíocht. Tá dréachtú na reachtaíochta chun éifeacht a thabhairt don mhalgamú seo faoi lántseoil sa Roinn Fiontar, Trádála agus Nuálaíochta. Tá an próiseas coimpléascach ach táthar ag súil go gcuirfear i gcrích dul chun cinn suntasach i rith 2010.

Beidh ceisteanna sainiúla cumarsáide ag gabháil don mhalgamú seo, d'fhonn a dheimhniú go mbeidh an pobal agus an comhphobal gnó meabhrach sna hathruithe seo, an chaoi a rachaidh siad i bhfeidhm orthu agus a mbeidh i gceist leis seo d'fheabhsú an tomhaltóra agus don timpeallacht iomaíochta in Éirinn. Beidh sé seo ina phríomhthosaíocht d'fheidhmeanna cumarsáide faoi seach na gcomhlachtaí malgamaithe.

RIALACHAS CORPARÁIDEACH

Bunaíodh an GNT ar 1 Bealtaine 2007 faoin Acht um Chosaint Tomholtóirí, 2007 agus oibríonn sí de réir forálacha an Acharta sin faoi choimirce an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta. Rinne an GNT nósannaimeachta a shuíomh d'fhonn comhlíontacht leis na ceanglais seo a leanas a dheimhniú:

BAILL AN BHOIRD – NOCHTADH SPÉISE

Tá an GNT ainmnithe mar Chomhlacht Poiblí le héifeacht ó 1 Eanáir, 2009. Rinneadh nósannaimeachta a shuíomh d'fhonn comhlíontacht leis an Acht um Eitic in Oifigí Poiblí 1995 agus leis an Acht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí 2001, a dheimhniú. Sholáthair Baill Bhoird an GNT ráitis spéise don Rúnaí agus soláthraíodh cóipeanna do Rúnaí an Choimisiúin, an Coimisiún um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí. De bhreis ar sin, chomhlíon baill atá i seilbh post ainmnithe an dá Acht.

TINREAMH BHAILL AN BHOIRD AG CRUINNITHE BOIRD

Tionóladh seacht gcruiinniú bhoird i rith 2009. Is mar seo a leanas atá tinreamh bhaill an Bhoird: An tUas. Stephen Costello (6); An tUas. Ann Fitzgerald (7); An tUas. Bill Prasifka (7); An tUas. Marie Barry-Ring (5); An tUas. Deirdre McDonnell (5); An tUas. Celia Larkin (5); An tUas. Edward Schinnick (6); An tUas. Inez Bailey (6); An tUas. Nelius Moriarty (5); An tUas. Robin O' Sullivan (6); An tUas. Pat Devlin (7); An tUas. Eddie Hobbs (3): d'éirigh an tUas. Hobbs as ar 30 Aibreán 2009 agus ní raibh sé ina bhall den Bhord do na cruinnithe eile i rith 2009; An tUas. Alex Schuster (3): d'éirigh an tUas. Schuster as ar 30 Aibreán 2009 agus ní raibh sé ina bhall den Bhord do na cruinnithe eile i rith 2009.

TÁILLÍ AGUS CAITEACHAIS NA STIÚRTHÓIRÍ

Is mar seo a leanas atá táillí agus caiteachais bhaill an Bhoird: An tUas. Stephen Costello: Táillí - €22,600, caiteachais - €3,453; An tUas. Bill Prasifka: Táillí - €0, Caiteachais - €0; An tUas. Marie Barry-Ring: Táillí - €13,184, Caiteachais - €1,289; An tUas. Deirdre McDonnell: Táillí - €13,184, Caiteachais - €1,447; An tUas. Celia Larkin: Táillí - €13,184, Caiteachais - €923; An tUas. Edward Schinnick: Táillí - €13,184, Caiteachais - €2,422; An tUas. Inez Bailey: Táillí - €13,184, Caiteachais - €75; An tUas. Nelius Moriarty: Táillí - €13,184, Caiteachais - €2,258; An tUas. Robin O' Sullivan: Táillí - €13,184, Caiteachais - €902; An tUas. Pat Desmond: Táillí - €13,184, Caiteachais - €1,332; An tUas. Eddie Hobbs: Táillí - €5,834, Caiteachais - €0; An tUas. Alex Schuster: Táillí - €5,834, Caiteachais - €0.

ÍOCAÍOCHT AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Ba é tuarastal an Phríomhfheidhmeannaigh don bhliain 2009 €186,190 agus ba iad a caiteachais €3,357. Tá pinsean an Phríomhfheidhmeannaigh ag teacht leis na teidlíochtaí caighdeánacha ar an scéim phinsin leasa shainmhínithe de réir mhúnla na hearnála poiblí.

OIBLEAGÁIDÍ EILE FAOI CHÓD CLEACHTAIS DO RIALACHA NA GCOMHLACHTAÍ STÁIT

Rinne an Ghníomhaireacht nósannaimeachta a shuíomh chun a chinntí go ndéanann sí de réir fhorálacha an Chóid Chleachtais do Rialachas na gComhlachtaí Stáit.

SAORÁIL FAISNÉISE (SF)

Tá an Ghníomhaireacht cumhdaithe ag forálacha na nAchtanna um Shaoráil Faisnéise (SF). Bhunaigh na hAchtanna seo trí cheart nua reachtúla:

- Ceart dlíthiul do gach duine chun rochtain a fháil ar fhaisnéis a choinníonn comhlachtaí poiblí;
- Ceart dlíthiul do gach duine chun go leasófaí faisnéis oifigiúil a choinníonn comhlacht poiblí atá bainteach leis/léi san áit go bhfuil sí neamhiomlán, mícheart nó míthreorach
- Ceart dlíthiul chun cúiseanna a fháil le cinntí a théann i bhfeidhm ar an duine a bheartaigh comhlacht poiblí

AN TACHT SÁBHAILTEACHTA, SLÁINTE AGUS LEASA, 1989

De réir an Acharta Sábháilteachta, Sláinte agus Leasa (1989), d'ullmhaigh an Ghníomhaireacht ráiteas sábháilteachta a chuimsíonn na gnéithe uile a théann i bhfeidhm ar leas na foirne agus na gcuairteoirí.

ÉIFEACHTACHT FUINNIMH

I ngach limistéar a bhaineann le feidhmiú an fhuinnimh agus seirbhísí maidir lena foirgnimh, déanann an Ghníomhaireacht a dícheall an modh infhaichte is éifeachtaí fuinnimh agus is cairdiúla timpeallachta a fheidhmiú.

COISTE INIÚCHTA

Cheap an Bord coiste iniúchta sa bhliain 2007. Is é ról an choiste athbhreithniú agus faireachán a dhéanamh agus comhairle a thabhairt ar thattag agus éifeacht socruithe agus stádas an rialachais chorparáidigh, na bainisteoireachta airgeadais, na bainisteoireachta priacail agus feidhmeanna iniúchta inmheánacha an GNT.

INIÚCHADH INMHEÁNACH

Cheap an Ghníomhaireacht comhairleoirí seachtracha chun feidhmiú mar iniúchóir inmheánach a bhfuil plean iniúchóireachta ullmhaithe acu atá á chur i bhfeidhm thar an tréimhse 2008 go 2010. Sa bhliain 2009 seoladh iniúchtaí inmheánach ar na limistéir seo a leanas:

- Sócmhainní Seasta
- Teicneolaíocht na Faisnéise
- Párola
- Conradh Lárionad na nGlaonna;

Fuair an Ghníomhaireacht leibhéal substaintiúil (meánach) cinnteachta go bhfuil na próisis agus na nósanna imeachta atá suite éifeachtach agus inniúil arb é an dara rátáil is airde atá inghnóthaithe, do na hiniúchtaí uile.

COISTE ÍOCAÍOCHTA

Cheap an Bord coiste íocaíochta chun feidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh a scrúdú go bliantúil agus chun critéir fheidhmíochta a leagan síos go comhsheasmhach leis na pleananna corporáideacha.

CAIRT CHUSTAIMÉARA

Tá Cairt Chustaiméara ag an GNT, atá infhaigte ar shuíomh idirlín an GNT ag www.nca.ie, ag sonrú an ceangaltais atá uirthi chun seirbhís ardchaighdeáin a sholáthar dá custaiméirí.

GNÁTHRIALACHA

Chinn an Bord ar ghnáthrialacha d'fhoinn seoladh ordúil agus éifeachtach chruinnithe Bord na Gníomhaireachta a dheimhniú agus dréachtaíodh iad de réir na gcoinníollacha i Mír 12.(7) den Acht um Chosaint Tomholtóiri, 2007.

AIRGEADAS

Tá an Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí arna cistíú trí dheontas bliantúil ón Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta. Sa bhliain 2009 €8.5 milliún a bhí i ndeontas na Gníomhaireachta. Tá cuntais na Gníomhaireachta faoi réir iniúchta don ArdReachtaire Cuntas agus Ciste agus tá iniúchadh na ráiteas airgeadais den bhliain 2009 faoi lántseoil agus sceidealta le bheith críochnaithe sa dara rátethe de 2010. Ag am an scríofa, taispeánann na ráitis airgeadais sealadacha neamhiniúchta caiteachas iairbhír €6.1 milliún don bhliain 2009. Is de bharr leibhéal foirne níos lú ná mar a bhí pleanálte an t-íoschaitheamh seo agus caiteachas laghdaithe sa chuid is mó de na limistéir oibríocha de bharr na gcúinsí dúshlánacha buiséadacha reatha.

BALLRAÍOCHT DEN BHORD

De réir Míre 10(7) den Acht um Chosaint Tomholtóiri, 2007, d'éirigh beirt bhall den Bhord as ar 30 Aibreán 2009, An tUas. Eddie Hobbs agus an tUas. Alex Schuster.

AGUISÍNÍ

AGUISÍN 1

IMEACHTAÍ FORFHEIDHMITHE SA BHLIAIN 2009

IONCHÚISIMH (6)

Rialacháin AE 2002 (Ceanglas chun Praghsanna na dTáirgí a Thaispeáint)

- Bealtaine 2009: **Marwa Teo.** t/a Spiceland, 4 Sráid Richmond, B.Á.C. 2

Fíneáil €2000 Costais €500

- Bealtaine 2009: **Marcon Retail Teo.** t/a Number 1 Shop 25/26 Sráid Doiminic Uachtarach, Gaillimh.

Fíneáil €600 Costais €1200

- Bealtaine 2009: **Rauf Badalov/Kazim Razaev** t/a Carnmore Stores, Crosaire an Chairn Mhóir, An Carn Mór, Co. na Gaillimhe.

Fíneáil 1500 Costais 1000

- Iúil 2009: **Wayside Properties Teo.** t/a Mulhalls Londis, Láirionad Kellyville, Port Laoise, Co. Laoise

Fíneáil €1000 Costais €500

An tAcht um Chosaint Tomholtóirí, 2007

- Meitheamh 2009: **Feltrim Motors Teo.**, maidir le coireanna ag Feltrim Motors Teo., An Chúil Fhuar, Cill Dhéaglán, Co. na Mí – faisnéis bhréagach a chur ar fáil i ndáil le stair feithicle roimhe seo trí ghluaisteán a thairiscint le díol a raibh an léamh odaiméadair athraithe.

Fíneáil €500 Costais €500 agus CBL

An tAcht um Chreidmheas do Thomholtóirí, 1995

- Samhain 2009: **South Dublin Motors Teo.**, maidir le coireanna ag South Dublin Motors Teo., Bóthar an Teampaill Ghil, Ráth Fearnán, B.Á. C. 14 – (I) athrú neamhúdaraithe ar údarú de chuid idirghabhálaí creidmheasa, agus (ii) gan an t-údarú a thaispeáint.

Fíneáil €6,000 (€3,000 in aghaidh na coire).

Orduithe Toirmisc (1) – Mír 71 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007

- I Mártá 2009 dheonaigh an Chúirt Chuarda Bhaile Átha Cliath ordú don Ghníomhaireacht Náisiúnta Tomholtóirí ag toirmeasc Emerald Fine Furnishings, 2 Bóthar an Chlochair, Dún Laoghaire, ar roinnt gníomhartha nó cleachtas a dhéanamh nó gabháil dóibh ag sárú an Actica um Chosaint Tomholtóirí trí fhógraíocht a dhéanamh:
  - (a) go bhfuil an gnó ag dúnadh síos nó ag athrú áitribh nuair nach bhfuil,
  - (b) go bhfuil sé ag iarraidh ‘lón iomlán na n-earraí le cois a dhíol amach’ atá ina sheomraí taispeántais, nuair nach bhfuil sé ag dúnadh síos nó ag athrú áitribh,
  - (c) ag cur in iúl go bréagach go bhfuil táirge le díol do thréimhse theoranta nó ar bhonn theoranta le haghaigh tréimhse áirithe ama,
  - (d) go bhfuil an táirge ar díol ‘le cúpla lá anuas’ nó ar díol ar phraghas áirithe ‘le cúpla lá anuas’ nuair nár bh amhlaidh in aon chor,
  - (e) faisnéis mhíthreorach a chur ar fáil do thomholtóirí i ndáil le praghas aon táirge nó buntáiste sainiúil praghais a bheith ann nó a nádúr i ndáil le haon táirge, agus
  - (f) a chur in iúl do thomholtóirí go raibh a chuid táirgí infhaichte ar phraghas ar ar tugadh ‘cén fáth go n-íocfá’ nuair nach raibh táirgí ar díol ar an bpraghias sin.

Gealltanais a fuair an Gníomhaireacht – Mír 73 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007

- In Eanáir 2009, thug **Sports Division Éireann Teo.**, t/a JJB Sports, gealltanais chun déanamh de réir fhorálacha an Actica, chun staonadh ón bhfógraíocht mhíthreorach, a bhí ag tabhairt le fios go raibh gach rud ar díol ar lascaine 99.9% rud nár bh fhíor. Thug an comhlacht gealltanais freisin go mbeadh aon fhógraíocht nó tairiscintí lascaine amach anseo go soiléir agus go neamhdhábhríoch.
- In Eanáir 2009, thug **Envirocare Pollution Control Teo., C/O Kingspan Group PLC, Bóthar B.Á.C., Dún an Rí, Co. an Chábháin**, atá ag gabháil do dhéantúsaíocht agus soláthar táirgí cóireála séarachais agus dramhaíola uisce, gealltanais chun
  - déanamh de réir an toirmisc ghinearálta ar chleachtais mhíthreoracha tráchtala faoin Actica um Chosaint Tomholtóirí 2007,
  - staonadh ó ionadaíocht a dhéanamh ar son monarcha chóireála séarachais nó í a mhargáil mar a dheimhnigh An Bord um Phormheas Éireann gan freastal ar lánchoinníollacha an deimhniúcháin, agus
  - tomholtóirí a chuíteamh trí aláram saor in aisce a shuiteáil ar chórais chóireála a ndearnadh ionadaíocht ar a son mar dheimhnithe ag an mBord um Phormheas Éireann (IAB ceadaithe), nuair nár freastlaíodh ar an gcoinníoll maidir le suiteáil an chórais aláraim mar chuid den phacáiste.

- In lúil 2009, bheartaigh **Amaranth Furniture Teo. t/a Diamond Living** chun déanamh de réir toirmic ghinearálta ar chleachtas mhíthreoracha tráchtála arna fhochur ag Mír 42 (1) den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007 agus chun staonadh ó choir a dhéanamh mar a fhorálann mír 47 den Acht.

Fógraí Comhlíontachta (lón iomlan: 32 FC eisithe chuig 30 trádálaí)

**Trádálaithe a mhuirearaigh níos mó ar thomholtóirí in earraí ná an praghas a bhí taispeánta, ag sárú
Míreanna 42 agus 43 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007**

(Lón na bhFógraí Comhlíontachta 29... Lón na dTrádálaithe 27)

- Foxfield Properties Teo., t/a Centra Greendale, Lárionad Siopadóireachta An Ghleanntáin Ghlais, Cill Bharróg, Baile Átha Cliath 5
- Fresh Opportunities Teo., t/a Fresh Supermarket, Margadh na Feirme, Baile Átha Cliath 7
- Tesco Ireland Teo., t/a Tesco, Lárionad Siopadóireachta Chuas an Uisce Ghlais, Fionnghlas, Baile Átha Cliath 11
- Coilbee Holdings Teo., t/a Centra, Sráid Hampton, Baile Brigín, Co. Átha Cliath
- An tUas. Edward Glennon t/a Eurospar, Lárionad Siopadóireachta Rinn na Sceirí, na Sceirí, Co. Átha Cliath
- Select Retail Holdings and Subsidiary t/a Superquinn, Lárionad Siopadóireachta Chrosaire an Mhargaidh, Cill Chainnigh (2 FC eisithe)
- Dunnes Stores Teo., t/a Dunnes Stores, Lárionad Siopadóireachta Acomhal Mhic Dhonnchadha, Cill Chainnigh
- Peleton Teo., t/a Supervalu Supermarket, Baile Mhic Andáin, Co. Chill Chainnigh (2 FC eisithe)
- Patrick J. Flynn and Sons Teo., t/a Top Service Station, Bóthar an Chuain, Beannchar, Co. Uíbh Fhailí
- Cox Food Markets Irl Teo., t/a Cox's Food Market, Bóthar Shligigh, Tuaim, An Blaic, Co. an Chabháin
- B & Q Ireland Teo., t/a B & Q, Rinn Mhachan, Machain, Co. Chorcaí
- John Hurley (An Baile Láir) Teo., t/a Hurley's Supervalu, Páirc an Bhaile, Bóthar an Mhuilinn, Co. Chorcaí
- Ladgrove Stores Teo., t/a Super Valu Baile Phámar, Lárionad Bhaile Phámar, Bóthar Kennelsfort, Baile Átha Cliath 20
- The Belohn Teo., t/a Foley's Bar, 1 Rae Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2
- Dunewell Teo., t/a Taste Food Company, 39/40 Sráid Uiliam Theas, Baile átha Cliath 2
- Tesco Ireland Teo., t/a Tesco, Lárionad Siopadóireachta Bloomfield, Dún Laoghaire, Co. Átha Cliath
- Tesco Ireland Teo., t/a Tesco, Lárionad Siopadóireachta an Chorráin, Dobhar an Daill, Co. Luimnígh
- Griffeen Centra Teo., t/a Centra, Lárionad Chomharsanachta Ghrifín, Leamhcán, Co. Átha Cliath
- Mazarin Convenience Stores Teo., t/a Centra, Lárionad Siopadóireachta Ghleann na hAbhann, Sord, Co. Átha Cliath

- An tUas. Anthony Hamilton t/a Hamiltons, Líonán, Conamara, Co. na Gaillimhe
- P & S Kavanagh (Baile Mhic Andáin) Teo., t/a Super Valu, Baile Mhic Andáin, Co. Chill Chainnigh
- An tUas. Dermot Daniels t/a Daniels Centra, Bóthar Thulach Mhór, Cúl an tSúdaire, Co. Laoise
- Shuttington Holdings Teo., t/a Eurospar, Faiche an Aonaigh, Bóthar Mhóinteach Mílic, Port Laoise, Co. Laoise
- Shuttington Holdings Teo., t/a Topaz Service Station, Bóthar Bheannchair, Biorra, Co. Uíbh Fháilí
- Dunnes Stores(Bóthar na hInse) Teo., Lárionad Siopadóireachta Jetland, Bóthar na hInse, Luimneach
- Dunnes Stores t/a Dunnes Stores, Sráid an Iarthair, Droichead Átha, Co. Lú
- An tUas. Brian Dolan t/a Dolan's Gala, Bóthar Chlóirthigh, An Tulach Mhór, Co. Uíbh Fháilí

Trádálaithe a dhíol deochanna meisciúla nuair ba lú an % alcóil de réir toirte ná mar a taispeánadh ar an mbuidéal ag sárú Míreanna 42 agus 43 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007

(Líon na bhFógraí Comhlíontachta, 2 ...Líon na dtrádálaithe 2)

- An tUas. Belinda O' Brien t/a Bowes Bar, Cill Téile, Co. Loch Garman
- Barrack Street Brewery Teo., Sráid na Bearice, Inis Chárthaigh, Co. Loch Garman

Trádálaithe a thugann cuireadh chun táirge a cheannach gan aon fhoras réasúnach ar marthain a nochtadh a d'fhéadfadh a bheith ag an trádálaí chun a chreidiúint nach mbeidh ar chumas an trádálaí an táirge a sholáthar ar an bpraghas a sonraíodh ar an gcuireadh, ag sárú Mír 55(1)(1) agus Mír 56 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007

(Líon na bhFógraí Comhlíontachta, 1... Líon na dtrádálaithe, 1)

- Webzone Teo., Paramount Court, Bóthar na Carraige, Eastáit Tionsclaíoch Áth an Ghainimh, Baile Átha Cliath 18

Fógraí Íocaíochta Seasta: Mír 85 den Acht um Chosaint Tomholtóirí 2007 (ar an iomlán: 54 FIS íoctha i ndiaidh a n-eisiúna chuig 54 trádálaí)

Rialacháin AE (Ceanglas chun Praghanna Táirgí a thaispeáint) 2002

(Líon na bhFógraí Íocaíochta Seasta, 48...Líon na dtrádálaithe, 46)

- Tesco Ireland Teo., t/a Tesco, Lárionad Siopadóireachta Bloomfield, Dún Laoghaire, Co. Átha Cliath
  - Tesco Ireland Teo., Lárionad Siopadóireachta Chuas an Uisce Ghlain, Fionnghlas, Baile Átha Cliath
- 11

- An tUas. Edward Glennon, t/a Eurospar, Lárionad Siopadóireachta Rinn na Sceirí, Na Sceirí, Co. Átha Cliath
- Mazerin Convenience Stores Teo., t/a Centra, Lárionad Siopadóireachta Ghleann na hAbhann, Sord, Co. Átha Cliath
- Coilbee Holdings Teo., t/a Centra Sráid Hampton, Baile Brigín, Co. Átha Cliath
- Heiton Buckley Teo., t/a Heiton Buckley, Bóthar Sord, Seantrabh, Baile Átha Cliath 9
- Petrobras Group Teo., t/a Grange Service Station, Bóthar na Gráinsí, Baile Átha Cliath 13
- An tUas. Ronan Brennan/a Super Duper, Lárionad Siopadóireachta na Bánóige, Cluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22
- Brendan Lynch Teo., t/a Supervalu, Lárionad Siopadóireachta Bhaile Uí Fhoirtcheirn, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24
- Patrick J. Flynn & Sons Teo., t/a Top Servive Station, Bóthar an Chuain, Beannchar, Co. Uí Fhailí
- An tUas. Ciaran Price t/a Eurospar, Cearnóg an Mhargaidh, Bun Clóidí, Co. Loch Garman
- C& P Enterprises Teo., t/a Mace, Ard Chaomháin, Co. Loch Garman
- An tUas. Adrian Grimes t/a Applegreen Service Station, Bóthar Loch Garman, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin
- O' Reilly Stores Teo., t/a O' Reilly's Filling Station, Bealach Conglais, Co. Chill Mhantáin
- An tUas. Padraig Donohue t/a Supervalu, Béal Átha Conaill, Co. an Chábháin
- P. Gilbride (Cábhán) Teo., t/a Gilbrides Londis, The Diamond, Béal Tairbirt, Co. an Chábháin
- Strand Stores Teo., t/a Scallys Centra, an tSráid Mhór, Dúglas, Co. Chorcaí
- An tUas. Jim O ' Donovan t/a Broadale Superstore, Maryborough Hill, Dúglas, Co. Chorcaí
- Kay O ' Connell Teo., t/a K O ' Connell's Fish Emporium, Margadh Sráid an Chapaill Bhui, Sráid an Chapaill Bhui, Cathair Chorcaí, Co. Chorcaí
- An tUas. Ciara Ó ' Brien t/a Gala Supermarket, An tSráid Mhór, Cnocán na Biolraí, Co. Chorcaí
- An tUas. John Wilson t/a Costcutters, The Village Store, An tSráid Mhór, Lusca, Co. Átha Cliath
- An tUas. Thomas Stafford t/a C&T Supermarket, Bóthar Shenick, Lárionad Siopadóireachta Holmpatrick, na Sceirí, Co. Átha Cliath
- J.C. Savage Supermarket Teo., t/a JC Savage Supermarket, Lárionad Siopadóireachta Sord, Bóthar Rathbeale, Sord, Co. Átha Cliath
- An tUas. Mark Power t/a Powers Londis, 12 – 13 Lárionad Siopadóireachta an Éadain Mhóir, Ráth Eanaigh, Baile Átha Cliath 5
- An tUas. Shay Doherty t/a Costcutters, 408 – 410 Ascaill Uí Choileáin, An Halla Bán, Baile Átha Cliath 9
- Jans Retail Teo., t/a Londis, 314 Bóthar Bhaile Formaid, Baile Formaid, Baile Átha Cliath 10
- An tUas. Anthony Hamilton t/a Hamiltons, Líonán, Conamara, Co. na Gaillimhe

- Joyce's Supermarket Teo., t/a Joyce's Supermarket, Bóthar an tSéipéil, Áth Cinn, Co. na Gaillimhe (3 FIS eisithe)
- Pata Stores Teo., t/a Mace, Doire an tSoirn, Cairbre, Co. Chill Dara
- Newsrail Teo., t/a Easons, Aonad 2, Lárionad Siopadóireachta an Mhuilinn Nua, Má Nuad, Co. Chill Dara
- Clelands Supermarket Teo., t/a Cleland's Costcutter, an tSráid Mhór, Mainistir Laoise, Co. Laoise
- An tUas. Martin Crehan agus an tUas. Dermot Mc Cabe t/a Crehan & Mc Cabe Supervalu, An tSráid Mhór, Mainistir Laoise, Co. Laoise
- An tUas. Raymond Ryan t/a Ballyroan Stores, An tSráid Mhór, Béal Átha an Róine, Co. Laoise
- Lawlors Gala Durrow Teo., t/a Lawlors Gala, An Chearnóg, Darú, Co. Laoise
- Woody Point Services Teo., t/a Mighty Mols, Emo Service, Bóthar Bhaile Átha Cliath, Maighean Rátha, Co. Laoise
- An tUas. Brendan Carroll t/a Costcutters, Cearnóg an Mhargaidh, Maighean Rátha, Co. Laoise
- J.V. Cummins (Supermarkets) Teo., t/a Cummins SuperValu Supermarket, An tSráid Nua, Baile an Róba, Co. Mhaigh Eo
- An tUas. Gilbert Graham agus an tUas. Evylyn Helion t/a Express Shop n Shop, An tSráid Mhór, Béal Átha na gCarr, Co. Uíbh Fhailí
- Shuttington Holdings Teo., t/a Topaz Service Station, Bóthar Bheannchair, Biorra, Co. Uíbh Fhailí
- An tUas. Desmond Baggot t/a Baggots Centra, An Chearnóg, An Clóirtheach, Co. Uíbh Fhailí
- Na hUas. Peter And John Brady t/a Spar, Sráid JKL, Éadan Doire, Co. Uíbh Fhailí
- An tUas. Brian Dolan t/a Dolan's Gala, Bóthar an Chlóirthigh, An Tulach Mhór, Co. Uíbh Fhailí
- Westward Holdings Teo., t/a Westward Filling Station, Béal na mBuillí, Co. Ros Comáin
- DSG Retail Ireland Teo., t/a PC World, Old Bowling Alley, Bóthar Chorcaí, Port Láirge, Co. Phort Láirge
- Moritz Trading Teo., t/a C&D Home & Hardware, Sráid na Tríonóide, Loch Garman
- Petrobras Group Teo., t/a Applegreen Service Station, Bóthar Loch Garman, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin

Ordú Taispeánta Praghais Mhiondíola 1999 (Deochanna in Áitribh Cheadúnaithe)

(Líon na bhFógraí Íocaíochta Seasta, 5 ...Líon na dtrádálaithe, 5)

- B.J. Hotels Teo., t/a The Old Market Place Pub & Bistro, Abbey Gate Hotel, Sráid na Mainge, Trá Lí, Co. Chiarraí
- An tUas. Philip O ' Reilly t/a Lisgrey House, Lisgrey, Achadh an Iúir, Co. an Chábháin
- Douglas Taverns Teo., t/a Barrys of Douglas, Sráidbhaile Dhúglais, Co. Chorcaí
- Kentonridge Teo., t/a Igo Inn, An Bóthar Míleata, Baile Breac, Co. Átha Cliath

- Shirley Arms Hotel Teo., t/a Shirley Arms Hotel, An tSráid Mhór, Carraig Mhachaire Rois, Co. Mhuineacháin

Ordú Taispeánta Praghais Mhiondíola 1984 (Bia i dTithe Lónadóireachta)

(Líon na bhfógraí Íocaíochta Seasta, 1 ...Líon na dtrádálaithe, 1)

- Derryowen Retailing Teo., t/a The Loft, 38A Sráid Dhroim Chonrach Uachtarach, Baile Átha Cliath 9

AGUISÍN 2

PRIACAL NIMHITHE NA MONOCSAÍDE CARBÓIN Ó CHÓCAIREÁIN GHÁIS (LPG) ÁIRITHE

URGENT SAFETY WARNING

BEKO, FLAVEL, LEISURE & NEW WORLD GAS COOKERS

It has recently come to our attention that particular Beko, Flavel, Leisure and New World cookers with a separate oven and grill can, if they are not operated in accordance with the user instructions produce DANGEROUS LEVELS OF CARBON MONOXIDE WHICH CAN CAUSE SERIOUS INJURY OR DEATH

WHAT TO DO NEXT:

- 1. CHECK THE LIST BELOW TO SEE IF YOU OWN ONE OF THE AFFECTED COOKERS***

Brand	Product Model Number
Beko	DCG8511WLP
Beko	DCG8511PLW
Beko	DG581LWP
Flavel	DCGAP5LS
Flavel	AP5LDWP
Flavel	AP5LDW
Flavel	AP5LDSP
Leisure	CM10NRK
Leisure	CM10NRC
New World	50TWLM SV LPG
New World	50WLM WH LPG
New World	50WLM SV LPG
New World	50TWLM WH LPG

- 2. DO NOT UNDER ANY CIRCUMSTANCES OPERATE THE GRILL WITH THE GRILL DOOR CLOSED**
- 3. ARRANGE FOR A FREE SAFETY INSPECTION AND MODIFICATION**

FOR BEKO, FLAVEL & LEISURE
FREPHONE 1800 25 29 25
(9am-8pm Mon-Fri, 10am-4pm Sat-Sun)

* The model and product code details are shown on the data badge at the bottom front edge of the appliance.

If you have any doubts please contact the above numbers.

FOR NEW WORLD
FREPHONE 1800 569 569
(9am-5pm Mon-Fri)

AGUISÍN 3

ATHFHEISTIÚ TUMTHÉITHEOIR UISCE GEMINOX

National Consumer Agency Safety Notice

Géminox EBS Immersion Heater Potential fire hazard

national consumer agency
gníomhaireacht náisiúnta tomholtóirí
putting consumers first

Géminox, a domestic appliance manufacturer based in France, has started to undertake a refit of immersion heaters for their EBS type hot water tanks, due to safety reasons.

The affected immersion heaters for the EBS hot water tanks have been imported into Ireland since 2001 by Aquatech Ltd., Cork. There is a risk of overheating of the black plug-in connectors located at the bottom of the grey box at the front of the tank and on the top of the tank (see pictures). Under worst-case conditions, the overheating may lead to fire.

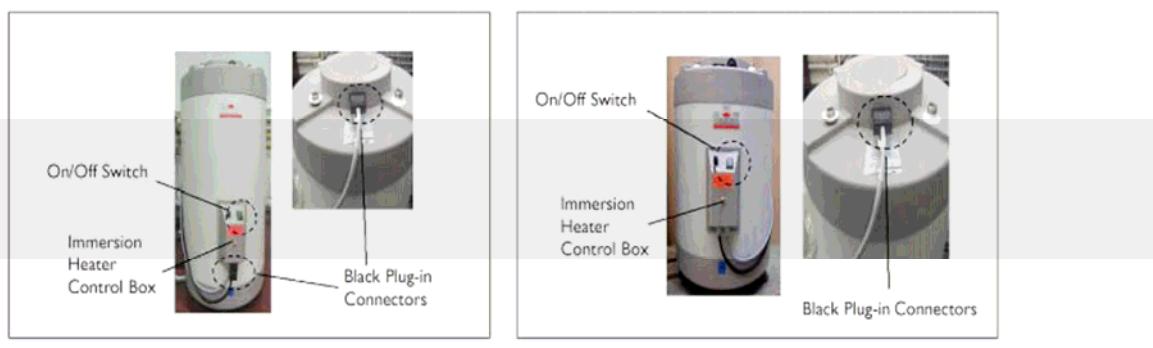
EBS hot water tanks without the grey control box at the front have no immersion heater. EBS hot water tanks with the grey box but without any black plug-in connector have an improved version of the immersion heater wiring. These installations are not affected.

Géminox have contracted Valve Control Systems Ltd. to carry out a refit of the affected immersion heater wiring to eliminate the problem.

Consumers are asked to contact Valve Control Systems Ltd. on telephone number 01-8258081/01-8258082 from Monday to Friday, office hours, to arrange to have the refit carried out.

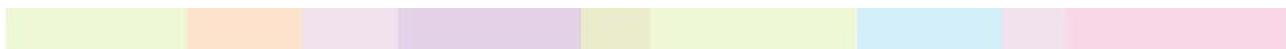
The refit of the immersion heaters will be **free of charge** for the consumers.

Until the wiring has been replaced consumers are asked to keep the immersion heater switched off at all times.

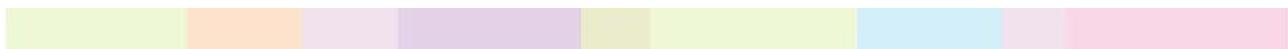

AGUISÍN 4

Táirgí nach bhfuil sábháilte a fuarthas in Éirinn agus a fógraíodh don Choimisiún Eorpach faoin gCóras RAPEX		
Uimhir fógartha	Comhlacht agus Táirge	Cineál an Dainséir
0013/09	Toyota Éireann – Toyota Auris	Gortuithe Cuireann an táirge priacal gortuithe faoi deara toisc gur féidir do bholtaí cailpéis an choscáin chúil scaoleadh ó bhíoma na fearsaide cúil de bharr casmhóimint neamhleor na mboltaí cailpéis.
0072/09	Íoc agus lompar Joyce's – An Cailín Fantaisíochta & Foireann Chosmaide na Leanaí Pegasus	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuarthas leibhéal luaithe de 8200 mg/kg, 7500 mg/kg, agus 7100 mg/kg sa luisneoir/cosmaid súile glas i dtrí tháirge éagsúla.
0075/09	Kertoy Teo. - Kimyon 'Gives you Freshness' Fearas Béaldatha agus Cosmaide súile	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 2700 mg/kg luaithe sa chosmaid súile arbhar-bhuí
0094/09	Dunnes Stores – Fearas Smididh Foirfe Dasini	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 25.22 mg/kg luaithe sa phéint dubh.
0095/09	Kandy Toys – Bosca Smididh Stuif na gCailíní	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 20.09 mg/kg luaithe sa chosmaid súile béas.
0153/09	Beko Teo., - Cócaireáin Gháis New World, Beko, Flavel & Leisure	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara nuair a bhíonn doras na greille dúnta a chuireann faoi deara leibhéal dainséaracha CO. Dhearbhagh tástálacha a beartaíodh go dtáirgtear leibhéal dainséaracha CO nuair a oibrítear an dóiteoir greille agus doras na greille dúnta.
0200/09	Star Edge – Lóis Choirp Éadromaithe Bio Claire gan Hidreacuineon	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 0.06% hidreacuineoin ann.
0232/09	Halsall International Teo., - Péinteanna cruthaithe aghaidhe cruthaitheacha súgartha aghaidhe	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 175 mg/kg luaithe sa phéint aghaidhe bhui agus 270 mg/kg luaithe sa chrián aghaidhe mustard-daite.

0235/09	Kertoy Teo., - Kimyon 'Happy Hour' Cosmaidí Glamor Diamond	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil 3400mg/kg agus 80 mg/kg luaithe faoi seach sa luisneoir péitseoige agus sa luisneoir bándearga.
0248/09	Kertoy Teo., - Kimyon Tracy Feisteas Smididh Happy Hour Glamour	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara toisc go bhfuil leibhéal luaithe 6800 mg/kg sa phúdar dúghlas, 2000 mg/kg sa phúdar coiréil agus 4000 mg/kg sa phúdar oráiste.
0270/09	Renault SAS – Renault Trafic, múnláí ELO, FLO & JLO.	Gortuithe Cuireann an táirge priacal gortuithe faoi deara, de bharr mífheidhmiú féideartha an choscáin láimhe a chuirfeadh faoi deara briseadh an chónascaire chábla idirmheánach den choscán láimhe.
0298/09	Corsair Toiletries Teo., - Bailiúchán Béaldatha Ghleoite 'go maire tú' na bpÓg Bhanphrionsa Disney	Ceimiceach Cuireann an táirge priacal ceimiceach faoi deara de bharr leibhéal na luaithe
0427/09	Philips Electronics Ireland – Cuibheoir Príomhlíonra a úsáidtear le DVD,, Seinnteoir/ Taifeadán/ VCR combi/hts +DVD/Fráma Grianghraif	Turraing Leictreach Cuireann na tárgí faoi deara priacal na turrainge leictrí toisc go bhféadfadh suíomh na plocóide uachtaraí tabhairt uaidh ag nochtadh na gcdanna beo.
0916/09	Dunnes Stores – Coinneal Mhóideach ar Crochadh 2- Phacáiste	Dónna agus dóiteán Cuireann an táirge faoi deara priacal donna agus dóiteán toisc go bhfuil na soilse tae de chineál dona agus go ndónn an buaiceas ró-thapaídhe sa chaoi go dtéann an chéir faoi thine.
1069/09	Jaguar Cars Teo., - Múnlá Jaguar XJ	Gortuithe D'fhéadfadh sé go dtéipfeadh ar cheann amháin nó ar an dá cheann de na ciorcaid choscáin de bharr creimeadh féideartha na bpíopaí coscáin agus dá bhrí sin laghdófaí ar fheidhmíocht teannta na gcoscán nó chaillfí teannadh na gcoscán go hiomlán.
1073/09	Corparáid Gluaisteán Volvo – Volvo S80 agus V70	Gortuithe D'fhéadfadh an priacal seo a bhaineann leis an aisghairm callteanas brú bhreosla sa chóras breosla a chur faoi deara agus caillfidh an fheithicil luas gan aon fholáireamh don tiománaí sa chaoi go bhféadfadh priacal timpiste a bheith ann.
1505/09	Comhlacht Arm Remington, Corpraithe – Múnlá Remington 597 17 HMR – raidhfil leathuathoibríoch	Gortuithe Cuireann an táirge priacal gortuithe tromchúiseacha pearsanta faoi deara de bharr mífheidhmiú féideartha an aimhín thine i rith an tseichimh láimhaigh arb é an lón láimhaigh is cúis leis.
1651/09	Belkin Teo., - Fearas saor ó láimha do sheinnteoirí ceoil pearsanta – Tunebase Direct	Dóitean Cuireann an táirge priacal faoi deara toisc go bhféadfadh gearrchorcad leictreach a

	saor ó lámha, Tunebase FM saor ó lámha agus Tunebase FM le scan glan	tharlú arb é leicneán an táirge is cúis leis nuair a phlugáiltear isteach i gcuibheoir lastóra toitín feithicle é agus dheatódh sé nó ghabhfadh sé trí thine.
1661/09	B&Q Plc – Slabhra Soilsithe 50 Solas Mirlín Geal/Dearg/Glas	Turraing Leictreach Cuireann an táirge faoi deara priacal na turrainge leictrí de bharr go bhféadfaí tadhall leis na sreanga neamhinslithe gar do na bolgáin
1679/09	Euro General Retail Teo., - Piostal Cúir Páiste le Solas agus Fuaim	Ceimiceach Cuireann an táirge faoi deara priacal ceimiceach toisc go bhfuil fianaise 225 mg/kg luaithe sa chúr liath.

AGUISÍN 5

Táirgí nach bhfuil Sábháilte arna bhFógairt don Ghníomhaireacht ag Baillstáit eile a Fuarthas in Éirinn.		
Uimhir Fógartha RAPEX	Táirge	Cineál an Dainséir
0249/09	Cuad-Rothair KTM	Gortuithe
0504/09	Déantóir Caife Philips Sensor	Dónna agus Créachtaí
0661/09	Puipéad Láimhe	Ceimiceach
1236/09	Lampa DSA Philips Master 7W 230 indoiléirithe	Dónna
0074/09	Cairdeagan Páiste H&M	Tachtadh
0091/09	Mercedes Benz S-Alcme, Cineál 221	Gortuithe
0522/09	Ford Focus1.6, 1.8, 2.0 Múnláí Díosail Turbo	Dóiteán
1030/09	Harley Davidson	Gortuithe
1242/09	Gluais-Rothair BMW	Gortuithe
1358/09	Caidéal Intumtha Karcher	Turraing Leictreach
1442/09	Renault Traffic	Gortuithe
0495/09	Gluisteáin Citreon Múnla C2	Gortuithe
0066/09	Suzuki Swift Múnláí RS413, RS413 Díosal, RS415, RS416	Dóiteán
0168/09	Toyota Yaris	Dóiteán
0322/09	Mercedes Benz lompróir Rotha Bhreise	Gortuithe
0397/09	Ford KA Boltaí an Phláta Chúil	Gortuithe
0631/09	Gluisteáin Lancer Mitsubishi	Gortuithe
0632/09	Volvo Múnláí V70, XC70, S80	Gortuithe
0648/09	Volvo Penta	Dóiteán
0686/09	Fiat Scudo Veain 2.0L	Gortuithe
0738/09	Múnláí Gluaisteán Ford Focus, Focus CC, C-Max, Galaxy,Kuga, Mondeo, S-Max	Gortuithe
0890/09	Gluisteáin Fiat Punta	Dóiteán
0905/09	Múnláí gluaisteán Volvo S80, V70, XC60, XC70	Gortuithe
1015/09	VW Touareg Rear Spoiler	Gortuithe
1334/09	Suzuki Swift Múnláí RS413, RS413 Díosal, RS415, RS416	Gortuithe
1335/09	Ford Transit	Gortuithe
1350/09	Land Rover Taiscéalta agus Spóirt	Dóiteán
1401/09	Nissan QASHQAI agus X-Trail	Gortuithe
1406/09	Volkswagen Jetta, Golf, EOS, Passat, Scirocco, Touran agus Caddy	Gortuithe
1412/09	Opel Vivaro	Gortuithe
1501/09	Renault Kangoo II/Scenic II stiúradh	Gortuithe
0760/09	C Béar Luascach Chicco	Tachtadh
0764/09	Brúchathaoir Bugaboo Bee	Gortuithe
0954/09	Taos éadain bánaithe POP	Ceimiceach
0117/09	Múchtóir Dóiteáin Protex	Dónna
0682/09	Láriónad Súgartha Corraithe Tesco	Tachtadh
1510/09	Cuibheoir AC VGP-AC19V18 do Sony Vaio	Turraing Leictreach
1523/09	Reochuisneoirí Samsung	Dóiteán
0087/09	Gluaisrothar Honda CBF 150 R/RB 2007/08	Gortuithe
0479/09	Gluaisrothar Honda	Gortuithe
1426/09	Renault Koleos	Gortuithe
0310/09	Forbhríste gaothdhíonach naónáin	Plúchadh
0353/09	Volvo S40/V50/C30	Dóiteán

0336/09	Cruib shúgartha Lindam	Tachtadh
0695/09	Cuibheoir Tesco	Turraing Leictreach
0005/09	Ciúnaitheoirí Sábháilteachta Griptight 4-phacáiste – sileacan	Plúchadh
0084/09	Aláram Lloytron Monocsaíde Carbón	Ceimiceach
0395/09	Bearád Linbh Pescatore	Tachtadh
0457/09	Ardchathaoir Fisher Price	Gortuithe
0463/09	Foireann Gníomhaíochta Crochta Infantino	Tachtadh
0500/09	Teilgeoir folaithe taisrithe Olev	Turraing Leictreach
0660/09	Cathaoir dheice pháiste	Gortuithe
0665/09	Brandáí éagsúla níocháin bhéil arna soláthar ag Asda, Morrisons, Superdrug, Tesco	Micribhitheolaíoch
0708/09	Tarchuradóir Raidió do mhionsamhlacha aerárthaí	Gortuithe
0709/09	Pacáiste Ceallra Iain Litaim	Dóiteán agus Dónna
0864/09	Coisbheart Leanaí Clark's	Tachtadh
0878/09	Gréithe Cistine	Ceimiceach
0913/09	Meilteoir Lainne Caife	Gortuithe
0923/09	Téitheoir Gaothráin	Dóiteán
0936/09	Taos Gréine Leanaí Sultan Boots	Priacal Sláinte
1025/09	Leaba Luascáin stríocach M&S	Gortuithe
1046/09	Cathaoireacha adhmaid Stiúrthóirí 2-phacáiste	Gortuithe
1047/09	Foireann Patiò Tesco Rio	Gortuithe
1055/09	Brandáí éagsúla d'oighinn intógha arna soláthar ag Moffat, John Lewis, Parker Cowen	Dóiteán
1070/09	Coisbheart Leanaí Clarks	Tachtadh
1072/09	Císte cáise seacláide aonchisil ar aithris le artificial fruit	Tachtadh
1080/09	3 in 1 geit-thosach/tob-thosach	Gortuithe
1109/09	Tóirse an Laoich Allúraigh Ben 10	Dónna
1223/09	Foireann Sceanra Melamine do Leanáí de chuid Miniamo	Tachtadh
1238/09	Barbaiciú Gáis Landmann	Dónna
1299/09	Coinín Cniotálte Miogháire	Tachtadh
1413/09	Bachlóga Cadáis Boots	Micribhitheolaíoch
1427/09	Leapacha bunc	Créachtaí agus Gortuithe
1579/09	Córas Taistil Eitilte Mothercare	Gortuithe
1631/09	Soláthar cumhachta do thiontaire DacMagic	Turraing Leictreach

Le haghaidh faisnéise níos mionsonraithe ar na fógraí RAPEX atá liostáilte ar Aguisíní 4 agus 5 breathnaigh an ceangal idirlín seo a leanas le do thoil:

http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex_search.cfm

